

बबई गाउँपालिका पशुपंक्षी तथा मत्स्य सेवा तथा स्वास्थ्य कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७८

स्थानीय राजपत्र

बबई गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

हापुरे, दाङ

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

बबई गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाले बनाएको देहाय बमोजिमको कार्यविधि

सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

बबई गाउँपालिका पशुपंक्षी तथा मत्स्य सेवा तथा स्वास्थ्य कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावना

बबई गाउँपालिकामा पशुजन्य वस्तुको उत्पादन बृद्धि गर्न र नयाँ रोजगारी सिर्जना गर्न गाउँपालिकाले पशुजन्य व्यवसायको प्रवर्धन गर्ने उद्देश्य राखेकोछ । उपेक्षित उद्यम व्यवसायको सिर्जना त्यस्ता ठाउँमा मात्र हुन सक्छ, जहाँका मानिसमा उद्यमको सम्भावना, त्यसमा विशेषता, सम्भावित जोखिम एवंउद्योगले प्रदान गर्न सक्ने फाईदाबारे केलाउन सक्ने र व्यवसायिक योजनाकोखाका तयार गर्ने क्षमताको विकास भएको हुन्छ । गाउँपालिकाको स्पष्ट व्यवसायिक योजनाको खाकाले उद्यमी एवं व्यवसायी सबैलाई कुनै उद्यम वाव्यवसाय सुरु गर्ने वा नगर्ने भन्ने विषयमा दिशा प्रदान गर्दछ । नेपालको संविधान २०७२ मा भएको व्यवस्था तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी । बबई गाउँपालिकाको पशुविकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८ तयार पारीएको छ ।

परिच्छेद-१ प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- (१) यस कार्यविधिको नाम “बबई गाउँपालिकाको पशुविकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७८” रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि बबई गाउँपालिका भरि लागु हुनेछ ।
- (३) यो कार्यविधि पास भएपछी तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा

वेषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

- (क) “अध्यक्ष” भन्नाले बबई गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।
- (ख) “उपाध्यक्ष” भन्नाले बबई गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।
- (ग) “उत्पादक” भन्नाले पशुजन्य वस्तु उत्पादन गर्ने पशुपालक वा कम्पनी वा फार्म वा सहकारी उत्पादक सम्झनुपर्छ ।
- (घ) “एजेन्ट” भन्नाले पशुपालक उद्यमी, व्यवसायी, पशुपंक्षीजन्य वस्तुहरूको कारोबार गर्ने दर्तावाला व्यक्ति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले संगठित संस्थाको प्रतिनिधिलाई समेत जनाउँछ ।
- (ङ) “कार्यपालिका” भन्नाले बबई गाउँकार्यपालिका को गाउँकार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।
- (च) “कोष” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम स्थापित पशुपंक्षीजन्य व्यवसाय प्रवर्द्धन कोषलाई सम्झनुपर्छ ।
- (छ) “पशुपालक”भन्नाले यस कार्यविधिको प्रयोजनका लागि कसैको जग्गा करारमा लिई वा आफ्नै जग्गामा व्यावसायिक पशुपालन गर्ने पशुपालक,कृषक तथा पशुपालक समूह, पशुपालक व्यवसायी, पशुपंक्षी फर्म र सहकारी समेतलाई सम्झनुपर्छ ।
- (ज) “पशु” भन्नाले अनुसूची १ मा उल्लेख भए बमोजिमका विषयसँग सम्बन्धित उपक्षेत्रलाई सम्झनुपर्दछ र सो शब्दले परम्परागत, अर्धव्यावसायिक तथा व्यावसायिक पशुपालनलाई समेत जनाउँछ ।
- (झ) “फार्म” भन्नाले व्यवसायिक प्रयोजनको लागि अनुसूची १ बमोजिमका पशुजन्य उत्पादनका लागि सञ्चालन गरिएको पशुपंक्षी फार्मलाई सम्झनुपर्छ ।

(ज) “पशुपंक्षी बजार” भन्नाले पशुपंक्षी वा पशुपंक्षीजन्य उत्पादित वस्तुहरूको ग्रेडिङ, प्याकेजिङ, ढुवानी, भण्डारण, वितरण तथा सो उपजको बिक्री वितरण गर्ने पशुपंक्षी बजार सम्झनुपर्छ ।

(ट) “पशुजन्य वस्तु” भन्नाले कृषकले कुनै पशुजन्यबाट उत्पादन गरेको उपभोग्य पशुजन्य वस्तु सम्झनुपर्छ ।

(ठ) “पशुजन्य व्यवसाय” भन्नाले देहायको व्यवसाय सम्झनुपर्छ -

(१) पशुपंक्षी तथा मत्स्य सम्बन्धित सामग्री

(२) व्यावसायिक उद्देश्यले गरिने पशुपंक्षीजन्य उत्पादन ,

(३) पशुपंक्षीजन्य वस्तुको संकलन तथा प्रशोधन,

(४) पशुपंक्षीजन्य उपजको व्यापार,

(५) पशुपंक्षीजन्य उत्पादनका लागि प्रयोग हुने घाँस, औषधि, तालिमको साथै सोको उत्पादन, भण्डारण तथा वितरण,

(६) पशुपंक्षीजन्य उत्पादनको लागि प्रयोग हुने सामग्रीहरू जस्तै: विउ,वेर्ना, नक्ष, उत्पादन, परामर्श सेवा, भण्डारण तथा वितरण,

(ड) “खुद्रा बजार” भन्नाले कुनै विक्रेताले उपभोक्तालाई बिक्री गर्ने खुद्रा सामान र मूल्यलाई सम्झनुपर्छ ।

(ढ) “गाउँपालिका” भन्नाले बर्बई गाउँपालिका सम्झनुपर्छ ।

(ण) “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम बनेको नियमावलीमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनुपर्छ ।

(त) “थोक बजार” भन्नाले कुनै उत्पादक वा विक्रेताले अर्को विक्रेतालाई पशुपंक्षीजन्य वस्तु बिक्री वितरण गर्ने थोक सामग्री र मूल्यलाई सम्झनुपर्छ ।

(थ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले बर्बई गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्छ ।

(द) “विक्रेता”भन्नाले पशुपंक्षीजन्य वस्तुहरू बिक्री गर्ने व्यापारी, कृषक,कृषक समूह, पशुपालन फार्म, सहकारी संस्था, कम्पनी वा एजेन्ट विक्रेता समेतलाई सम्झनुपर्छ ।

(ध) “मन्त्रालय”भन्नाले संघ तथा प्रदेशको पशु स्वास्थ्य तथा पशुपंक्षी विकास क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालयलाई सम्झनुपर्छ ।

(न) “व्यवसायिक पशुपंक्षीजन्य करार”भन्नाले व्यवसायिक पशुपंक्षीजन्य वा पशुपंक्षी फार्मको सञ्चालन, पशुपंक्षीजन्य वस्तुको व्यावसायिक उत्पादन,खरिद, बिक्री, सञ्चय र बजारीकरण गर्न वा पशुपंक्षीजन्य व्यवसाय प्रवर्धन गर्न दुई वा सो भन्दा बढी पक्षहरू बीच भएको सम्झौता वा व्यवसायिक पशुपंक्षीजन्य करारलाई सम्झनुपर्छ । यस शब्दले व्यवसायिक पशुपंक्षीजन्य प्रयोजनको लागि व्यक्तिगत वा संस्थागत रूपमा लिजमा लिन दिन वा कृषिजन्य उद्योगको लागि पशुपंक्षीजन्य वस्तु उत्पादन वा आपूर्ति गर्न दुई वा दुईभन्दा बढी पक्षहरूबीच क्षेत्रफल,परिमाण, मूल्य र गुणस्तरको आधारमा भएको करारलाई समेत जनाउँछ ।

(प) “वडा” भन्नाले बर्बई गाउँपालिकाको वडा सम्झनुपर्छ ।

(फ) “समिति” भन्नाले यस कार्यविधिको दफा ५ बमोजिम गठन भएको पशुपंक्षीजन्य बजार सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति सम्झनुपर्छ ।

(ब) “सभा” भन्नाले बर्बई गाउँसभालाई सम्झनुपर्छ ।

(भ) “संकलन केन्द्र”भन्नाले कृषकहरूले दोस्रो बजारमा बिक्री गर्ने उद्देश्यले पशुपंक्षीजन्य उपज संकलन गरेर विक्रेतालाई बिक्री गर्ने स्थल सम्झनुपर्छ ।

(म) “हाट-बजार”भन्नाले पशुपंक्षीजन्य उपज लगायत अन्य स्थानीय उत्पादन बिक्री गर्ने उद्देश्यले स्थानीय तहबाट स्वीकृत लिई साप्ताहिक, पाक्षिक वा मासिक रूपमा सञ्चालन हुने अस्थायी वा स्थायी बजारलाई संझनुपर्छ ।

(य) “वधस्थल वा वधशाला”भन्नाले मासुको लागि प्रयोग गरिने पशुपंक्षीजन्य वस्तुको सुरक्षित काट्मार गरिने स्थललाई

(र) “शाखा”भन्नाले यस कार्यविधि अनुसार विषयगत शाखा अन्तर्गत पशु सेवा शाखा सम्झनुपर्छ ।

(ल) “भेटरिनरी निरीक्षक”भन्नाले बबई गाउँपालिका पशु विकास समीतीले तोकेको संबन्धीत विषय बिज्ञ वा पशुसेवा शाखाको प्राबधीक भन्ने सम्झनुपर्छ ।

३. दृष्टिकोण

नेर्बाहमुखि कृषि प्रणालीलाई व्यवशायिक एवं प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीमा रुपान्तरण गरि दिगो कृषि विकासको माध्यमबाट जीवन स्तरमा सुधार ल्याउनु कृषि क्षेत्रको दीर्घकालिन दृष्टिकोण रहने छ ।

४. उदेश्यहरु

व्यवशायिक एवं प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीद्वारा उच्च एवं दिगो आर्थिक बृद्धि हासिल गरि खाद्य सुरक्षा तथा गरिबी निवारणमा योगदान गर्न ।

(क) कृषि उत्पादन एवं उत्पादकत्व बढाउने ।

(ख) व्यवशायिक एवं प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीका आधारहरुको विकास गरि आन्तरिक तथा बाह्य बजारसंग प्रतिस्पर्धात्मक बनाउने ।

(ग) प्राकृतिक श्रोत, वातावरण र जैविक विविधताको संरक्षण, सम्बर्धन एवं सदुपयोग गर्ने ।

(घ) पशुपालन व्यवसायको उद्यमशिलता प्रवर्धन एवं व्यवसायीकरण गर्नका लागि आवश्यक प्रविधि तथा सीपलाई लक्षित बर्गसम्म पुर्याउन सहयोग स्वरुप प्रदान अनुदानलाई व्यवस्थित गर्ने ।

(ङ) पशुपालन व्यवसाय अन्तरगत थप रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना गरि आयमा बृद्धिका साथै जीवनस्तरमा सुधार गर्ने ।

(च) पशुपालन व्यवसायबाट उत्पादित पदार्थहरुको गुणस्तरमा सुधार गर्ने र उत्पादन लागतमा न्यूनीकरण गर्ने

परिच्छेद-३

पशुपंक्षीजन्य बजार तथा बजार प्रबद्धन सम्बन्धि कार्यक्रम

९.पशुपंक्षीजन्य बजारको स्थापना:-

(१) गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको कुनै पनि स्थानमा पशुपंक्षीजन्यबजारको स्थापना गर्न सक्नेछ ।

(२) पशुपंक्षीजन्य सम्बन्धी सहकारी वा पशुपंक्षीजन्य सम्बन्धी व्यवसायिकसंस्थाले सम्बन्धित गाउँपालिकाको अनुमति लिई पशुपंक्षीजन्य बजारकोस्थापना गर्न सक्नेछ ।

१) यस कार्यविधिको दफा ७ बमोजिम स्थापना हुने पशुपंक्षीजन्य बजारको वर्गीकरण देहाय बमोजिमको हुनेछ :-

- (क) थोक बजार,
- (ख) खुद्रा बजार,
- (ग) हाट-बजार,
- (घ) संकलन केन्द्र,
- (ङ) चिस्यान केन्द्र,
- (च) डेरी पसल ।

२) उपदफा (१) बमोजिमको बजार सञ्चालन वापत लाग्ने शुल्क सभालेतोके बमोजिम हुनेछ ।

३) बजार सञ्चालन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था कार्यपालिकाले तोके बमोजिमहुनेछ ।

९. पशुपंक्षीजन्य बजार सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति :-

(१) यस कार्यविधिको दफा (३) बमोजिम स्थापना भएको पशुपंक्षीजन्यबजारको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि पशुपंक्षीजन्य बजारतथा व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

(२) पशुपंक्षीजन्य बजार सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति सम्बन्धी अन्यव्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-४

पशुपन्ध्री बजार प्रबर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम

१०. संकलन केन्द्र स्थापना संचालन तथा स्तरउन्नति :-

दुध, पशु, पंछी र बिउबिजन संकलन कार्यक्रममा पशुपन्ध्री तथा पशुपन्ध्री जन्य पदार्थ र पशु उत्पादनका लागि आवश्यक कच्चा पदार्थ संकलन गरि बजार व्यवस्थापन मार्फत उपभोक्ता सम्म पुर्याउने उद्देश्य राखी संचालन गरिने कार्यक्रमहरु मा इच्छुक कृषक समुह, समिति, सहकारी, निजी फार्म, उद्योगी, व्यापारी, र सरोकारवाला संघ संस्थाहरुले आवेदन गर्न सक्नेछन तर यसका लागि संकलन केन्द्रमा संकलन का लागि आयात हुने बस्तुको श्रोत तथा परिमाण आवेदन साथ आधिकारीक रुपमा अनिवार्य पेश गर्नु पर्नेछ । यसका लागि भौतिक पुर्वाधार, मेसीनरी सामानमा बढीमा ५०-८० प्रतिशत, ढुवानी साधनमा अधिकतम ३०-५० प्रतिशत र एक पटक प्रचार प्रसारको लागि आवश्यक सामग्री खरीदमा अधिकतम २५ प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइने छ । बाँकी कार्य संचालनका लागि आवश्यक पुँजी अनुदानमा लागत सहभागिता स्वयम आवेदकले बेहोर्नु पर्ने छ ।

आधारहरु

क) दुध संकलन केन्द्र:-

(१) यस केन्द्रको ५ कि.मि परिधी भित्र प्रसस्त मात्रामा दुध उत्पादन गर्ने दुग्ध उत्पादक कृषक समुह समिति र सहकारी संस्थाहरुको वेवरण ।

(२) दैनिक कम्तीमा ५०० लिटर दुध संकलन गरिनु पर्ने ।

(३) आवेदक कानूनी रुपमा दर्ता भएको हुनु पर्ने ।

ख) पशुपन्ध्री संकलन केन्द्र:-

(१) यस केन्द्रको ५ कि.मि परिधी भित्रबाट पशु तथा पंछी आउन सक्ने र कम्तीमा संकलनको दिनमा कम्तीमा १०० भन्दा बढी पशु बस्तुहरु विक्रीका लागि आउन सक्ने ।

३) आवेदक कानुनिरुपमा दर्ता भएको हुनु पर्ने छ ।

ग) विउ विजन (घाँस तथा डाले घाँसका विरुवा समेत) संकलन केन्द्र

१) यस केन्द्रको ५ कि.मि परिधी भित्रको क्षेत्रबाट विउ विजन उत्पादक कृषक । समुह समिति र सहकारी हुनुपर्ने ।

२) संकलन गरिएको विउ परिक्षण गर्न सक्ने पुर्वाधार हुनु पर्ने ।

३) संकलन गरिएको विउ बिक्री हुने स्थान खुलाउनु पर्ने ।

४) आवेदक कानुनिरुपमा दर्ता भएको हुनु पर्ने ।

११. पशु हाट बजार स्थापना संचालन र स्तरोन्नती (ठुला पशु, साना पशु र पन्छी)

कार्यक्रममा :-

कार्यक्रम मा कृषकहरुले पालेका सम्पुण पशुहरु कृषको चाहना अनुसार बिक्रीका लागि सहजीकरण गर्न र समयको सदुपयोग गरी बजार बेचौलियाहरुलाई निरुत्साही गरि स्वयं कृषकलाई उचित मुल्य व्यवस्थापन गर्न र पशु खरिद श्रोत केन्द्रका रुपमा विकास गर्ने उद्देश्य लिइ इच्छुक कृषक समुह समिति सहकारी संस्था उपभोक्ता समिति हरूले आवेदन दिन सक्नेछन । यसका लागि आवश्यक भौतिक पुर्वाधार र मेसीनरी सामानहरुमा अधिकतम ५०-८० प्रतिशत र एक पटक प्रचार प्रसारका लागि अधिकतम ३०-५० प्रतिशत अनुदान प्रदान गरिने छ ।

क) यस केन्द्रको ५ कि.मि परिधी भित्रबाट पशुहरु बिक्रीका लागि आउन सक्ने र कम्तीमा संकलनको दिनमा १५० भन्दा बढी पशु वस्तुहरु बिक्रीका लागि आउन सक्ने ।

ख) वर्षै भरी यातायातको सुविधा भएको हुनु पर्ने ।

ग) आवेदक कानूनी रुपमा दर्ता भएको हुनु पर्ने ।

घ) स्थानीय गाउँ पालिका र नगर पालिकाले समेत सहकार्य गर्न सक्नेछन ।

१२. पशु जन्य उत्पादनको विविधीकरण प्रशोधन वितरण सम्बन्धी कार्यक्रम :-

यस कार्यक्रममा पशुजन्य उत्पादनको विविधिकरण गरी उप पदार्थ बनाई बिक्री वितरण गर्ने खालका कार्यक्रमहरु पर्दछन् । यसमा दुध प्रशोधन, मासु प्रशोधन अण्डा संकलन तथा प्याकेजिड जस्ता कार्यहरु गर्न इच्छुक कृषक समुह समिति सहकारी उद्योगी व्यवसायी संघ संस्थाहरुले आवेदन गर्न सक्नेछन । यसमा भौतिक पुर्वाधार मेसीनरी सामानमा बढीमा ५०-८० प्रतिशत र एक पटक प्रचार प्रसारको लागि बढीमा ३०-५० प्रतिशत अनुदान दिइने छ बाकी संचालन खर्च र संचालन पुर्वका खर्चहरु स्वयं आवेकले लगानी गर्नु पर्ने छ । आवेदकलाई चाहिने आवश्यक पुर्वाधार र सामानहरुको विवरण बिस्तृत कार्ययोजनामा उल्लेख गर्नु पर्ने छ ।

१३. साना डेरी स्थापना संचालन र स्तरोन्नती कार्यक्रम:-

यस कार्यक्रममा दैनिक १०० देखि २०० लिटर दुध संकलन गरी बिक्री वितरण गर्न सक्ने क्षमता राख्ने व्यक्ति वा संस्थाहरुले साना डेरी स्थापना गर्न र सो भन्दा माथि स्तरोन्नति गरी ५०० लिटर दुध संकलन तथा बिक्री वितरण गर्ने क्षमता वृद्धि गर्न आवश्यक पर्ने भौतिक पुर्वाधार विकास र मेसीनरी सामानहरुमा बढीमा ५० प्रतिशत अनुदान दिन सकिनेछ । दुग्ध उत्पादन तथा विविधिकरण कार्यक्रममा लागत अनुदान सहभागी गराउने सामानहरु भौतिक पुर्वाधारहरु उद्योगको लागि आवश्यक भवन, पानी व्यवस्थापन, बिजुली, फोहर व्यवस्थापन मेसीनरी सामानहरु :-मिल्क क्यान, मिल्कीड मेसीन, मिल्क एनालाइजर, क्रीम सेपरेटर, प्याकेजिड मेसीन, डि फ्रिज, चिलिड भ्याट, आइसक्रीम मेकिड मेसीन, मिल्क पास्चुराइजर आदि । ढुवानी साधन, चिलिड भ्यान, हिल व्यारो आदि ।

१४. डेरी पसल सुधार कार्यक्रम :-

यस कार्यक्रम अन्तर्गत संचालन भइ राखेका डेरी पसलहरुलाई स्वस्थ र स्वच्छ दुग्ध जन्य पदार्थ उत्पादन गरी बिक्री वितरण गर्ने उद्देश्यका

सुधारका लागि मेसीनरी सामानमा र भौतिक पूर्वाधारमा ५०-८० प्रतिशत अनुदान दिन सकिने छ, तर दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था मार्फत संचालन भएका डेरी पसलहरूलाई अधिकतम ८० प्रतिशत सम्म अनुदान दिन सकिनेछ ।

१५. चिस्यान केन्द्र स्थापना कार्यक्रम :-

यस कार्यक्रममा कम्तीमा ३ दुग्ध संकलन केन्द्रको दुधलाई संकलन गरी मिल्क भ्यान मार्फत अन्य बजार वा दुग्ध वितरण आयोजनामा पठाउनको लागि दुधलाई गुणस्तर कायम राख्न चिस्यान केन्द्रको स्थापना गर्न आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधार विकासमा ५० प्रतिशत, चिलिङ म्याटमा बढीमा ७० प्रतिशत र चिलिङ भ्यानमा ३० प्रतिशत अन्य आवश्यक मेसीनरी सामानमा ५० प्रतिशत अनुदान दिन सकिनेछ ।

१६. डेरी उद्योग स्थापना संचालन र स्तरोनती कार्यक्रम:-

यस कार्यक्रममा दुधबाट उत्पादन गरिने दुग्ध जन्य पदार्थ उत्पादन गरी बजारीकरण गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको डेरी उद्योगलाई आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधार र मेसीनरी सामानहरूमा ५०-८० प्रतिशत अनुदानमा संचालन तथा स्तरोनती गर्न सकिने छ ।

१७. मासु पसल सुधार (राँगा खसी कुखुरा बंगुर माछा) कार्यक्रम:-

यस कार्यक्रममा साना तथा ठुला बजारक्षेत्रमा खुद्रा मासु बिक्रीको लागि स्थापना भएका मासु पसलहरूलाई सुधार गरी स्वच्छ स्वस्थ मासु उपभोक्ताहरू बिक्री वितरण गर्न सुधार गरिने कार्यक्रमहरू संचालन गर्न सकिनेछ । यसका लागि आवश्यक मापदण्डले तोकेका भौतिक पूर्वाधार र मेसीनरी सामानहरूमा ५०-८० प्रतिशत अनुदान दिन सकिनेछ ।

१८. बधस्थल निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम:-

यस कार्यक्रम अन्तर्गत बजार क्षेत्रमा स्वस्थ पशुपन्छी बध गरी खुद्रा मासु पसलहरूमा स्वच्छ मासु खुद्रा तथा थोक बिक्री गर्न र बजार क्षेत्रको जथाभावी पशु बध गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने उद्देश्यले कम्तीमा दैनिक ५ देखि ५० सम्म खसी तथा बंगुर र १ देखि ५ सम्म राँगा बध गर्न सक्ने स्थानलाई बधस्थल भनिन्छ । सोका लागि आवश्यक पर्ने बाटो, भवन, पानी, बिजुली, तारबार, लगाएतको भौतिक पूर्वाधार निर्माण बबई गाउँपालिकाले गर्ने छ । पशुपन्छी बध गर्ने व्यवसायीहरूलाई ठुला तथा साना मेसीनरी सामानहरू र आवश्यक औजारमा ५०-८० प्रतिशत अनुदान दिन सकिनेछ ।

१९. बधशाला निर्माण तथा सुधार कार्यक्रम थप व्यवस्था :-

यस कार्यक्रम अन्तर्गत यस बबई गाउँपालिकाकाको स्वीकृतिमा आधुनिक स्तरको पशु बधशाला निर्माण गर्न वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकनबाट अनुकूल हुने स्थान वा क्षेत्रमा यस्ता खालका ठुला तथा साना पशु बधशाला निर्माण गर्न भौतिक पूर्वाधार बढीमा ५० प्रतिशत र मेसीनरी सामानहरूमा बढीमा ५०-८० प्रतिशत सम्म अनुदान दिन सकिने छ । तर वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन अनिवार्य गर्नु पर्ने हुन्छ ।

२०. मासु प्रशोधन केन्द्र स्थापना कार्यक्रम :-

यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्वस्थ र स्वच्छ मासुलाई प्रशोधन गरी मासु जन्य पदार्थ उत्पादन र बजारीकरण गर्ने स्थानलाई मासु प्रशोधन केन्द्र भनिन्छ । यसका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधारमा बढीमा ५० प्रतिशत, मेसीनरी सामानमा बढीमा ६० प्रतिशत र पहिलो पटक प्रचार प्रसारका सामग्री हरूमा बढीमा ३० प्रतिशत अनुदान प्रदान गर्न सकिनेछ, प्राविधिक कर्मचारी र उत्पादनका लागि आवश्यक कच्चा पदार्थ स्वयम लगानीकर्ताले लगानी गर्नु पर्नेछ ।

२१. ऊन उत्पादन संकलन प्रशोधन र बजारीकरण:-

यस कार्यक्रम अन्तर्गत ग्रामिण क्षेत्रमा उत्पादन भएको ऊन संकलन, प्रशोधन गरी ऊन तथा ऊनजन्य वस्तु राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा बजारीकरण गर्नका लागि ऊन प्रशोधन केन्द्र लागत सहभागितामा स्थापना र संचालन गर्न सकिनेछ, सो का लागि भौतिक पूर्वाधारमा बढीमा ५० प्रतिशत र मेसीनरी सामानमा ६० प्रतिशत सम्म अनुदान दिनसकिने छ ।

२२. पशु श्रोत केन्द्र स्थापना:-

पशु श्रोत केन्द्र स्थापना अन्तर्गत कुनै एक क्षेत्रमा रहेका पशुहरुलाई सो क्षेत्रको पहिचान झल्कने गरी एक श्रोतकेन्द्र वा पर्यटकीय क्षेत्रका रूपमा विकास गर्न निम्न बमोजिमका पशु श्रोत केन्द्र संचालन गर्न सकिनेछ ।

क) प्रबर्द्धतात्मक पशु श्रोत केन्द्र :- श्रोत केन्द्रमा पशु जनघनत्वको आधारमा सबैभन्दा बढी भएका वा गुण र दोष का आधारमा पहिचान भएका पशुहरुलाई प्रबर्द्धन विकास गरी सो क्षेत्र सोही पशुको श्रोत हुने किसीमले कार्यक्रम संचालन गरिन्छ र सो पशुसंग आबद्ध अन्य व्यवसाय पनि संचालन गर्न सकिने छ । जस्तै गुणको श्रोत वोयर बाखा र दुध उत्पादनका लागि गाइ भैसी क्षेत्र आदि ।

ख) संरक्षणात्मक पशु श्रोत केन्द्र:- श्रोत केन्द्रमा जैविक गुणले महत्वपूर्ण भएका तर हाल जन घनत्वघट्दो क्रममा रहेका पशुहरुको संरक्षण गर्नका लागि कार्यक्रम संचालन गर्न सकिने छ जस्तै स्थानिय लिमे, पारकोटे भैसी, खैला गाई भेडा, बाखा, स्थानीय कुखुरा, स्थानीय बंगुर आदि ।

परिच्छेद-५

अनुदान तथा अन्य कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

२३. पशुपंक्षी सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया :-

क) बजेटको सिमा भित्र रहि शाखाले अनुदान सहकार्यका कार्यक्रमहरु तयार गर्नेछ ।

ख) कार्यविधिको अनुसूची-१ बमोजिम १५ दिन र ७ दिनको म्याद राखी प्रथम पटक प्रस्ताव आव्हानको सूचना प्रकाशन गर्नेछ । यसै बमोजिम गाउँपालिका ले स्थानिय पत्रपत्रिका प्रकाशन, एफ.एम.मा प्रसारण गर्नु पर्नेछ । सूचना गाउँकार्यपालिकाको सूचना पाटी र पशुसेवा शाखाका साथै गाउँपालिकाका मुख्य सार्वजनिक स्थानका सुचना पाटीमा टाँस गर्नु पर्नेछ । पशुसेवा संग सम्बन्धीत वडाकार्यालयका कार्यक्रम पशुसेवा शाखा संग समन्वय गरी पशुसेवा विभाग को मापदण्ड अनुसार पशुसेवा शाखा को अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण मा कार्यक्रम संचालन हुनेछन । प्रस्ताव साथ संलग्न गर्नुपर्ने विवरण तथा कागजात प्रस्तावको सुचनामा उल्लेख गर्नु पर्नेछ । प्रथम पटक प्रकाशित सूचनामा प्रस्ताव पर्न नआएमा पुनः दोश्रो पटक ७ र ३ दिनको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्ने छ । तत्पश्चातकार्यक्रम संचालन गर्न सम्भव भएमा बाधा मानिने छैन । रीत नपुगी वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरु उपर कुनै कारबाही हुने छैन ।

ग) प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरु तोकिएको अवधिमा दर्ता गरि प्रस्तावलाई आन्तरिक छानबिन गर्नु पर्ने छ । प्रस्ताव मुल्याङ्कनको लागि पशुसेवा शाखाको प्राविधिक टोली परिचालन गरिपेश भएका प्रस्तावहरुको प्राविधिक सम्भाव्यता ,औचित्यता तथा अन्य पक्षको आधारमा स्थलगतप्रमाणिकरण(Field verification)पशुसेवाशाखाले गर्नेछ ।

घ) स्थलगत माग अथवा स्थलगत अध्ययन वा स्थलगत प्रमाणिकरण (Field verification)का आधारमाशाखाले प्रस्तावना छनौट गरि कृषि विकास समिति वा कार्यपालीका बैठकमा सिफारिस गरि पेश गर्नेछ ।

ङ) यसरी पेश हुन आएको प्रस्तावनालाई कृषि विकास समिति वा कार्यपालिका बैठकले औचित्यपूर्ण ठानेमा छनौट वा अनुमोदन गर्नेछ । अन्यथा कार्यपालीका आफैले प्राविधिक संलग्न गराई पुनः स्थलगत प्रमाणिकरण (Field verification)गरि प्रस्तावना छनौट गर्नेछ । अनुमोदन भएका कार्यक्रम सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत भएर र वैकल्पिक छनौटमा परेका प्रस्तावहरुको नामावली र सम्झौता गर्न आउने म्याद समेत तोकि सम्बन्धित कार्यालय/शाखामा सूचना टाँस गरिनेछ ।

च) रु.१०००००/- (एक लाख) भन्दा तलको अनुदान रकम भएको प्रस्तावनाको छनौट प्राविधिक सम्भाव्यता ,औचित्यता तथा अन्य पक्षको आधारमा स्थलगत प्रमाणिकरण (Field verification)गरि शाखाले गर्नेछ ।

छ) रु.५००००/- (पचास हजार)भन्दा तलको अनुदान रकम भएको प्रस्तावनाको छनौटका लागि प्राविधिक स्टीमेट अनिवार्य नहुने ।

ज) पशु सेवा कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा पशु फार्म,समूह वा सहकारीबाट माग प्रस्ताव आव्हान गरि प्राप्त प्रस्तावहरु मध्ये बाट छनौट भएका कार्यक्रमहरु शाखाबाट सोझै संचालन गरिनेछ ।

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना साना व्यवसायिक उत्पादन केन्द्र पकेट छनौट गरि कार्यक्रमसंचालन गर्न कार्यपालिकाको बैठकबाट निर्णय गराई वा कृषि विकास समिति बाट निर्णय गराई गाउँपालिका र पकेट संचालक समिति बिच सम्झौता भई संचालन गरिने छ ।

अनुदान सहकार्य सम्बन्धी अन्य व्यवस्था अनुदानग्राहीसंगको सम्झौता मुताविक हुनेछ ।

(१) गाउँपालिकाको कार्यक्रम अनुसार पशुपंक्षीजन्य उपज उत्पादन गर्न अनुदानको व्यवस्था मिलाउन सकिनेछ ।

(२) गाई, भैँसी जस्ता पशु उपजहरूमा नश्व सुधार गर्न कृतिम गर्भाधान गराउने व्यवस्था गर्न सकिनेछ । कृतिम गर्भाधान गराउने पशुपालकहरूलाई अनुदानको व्यवस्था गर्न सकिनेछ ।

(३) घाँस खेतीमा आधारित पशुपालक कृषकहरूलाई विभिन्न प्रजातिका बीउ,वेर्ना तथा औषधिहरू अनुदानमा व्यवस्था गर्न सकिनेछ ।

२४. सम्झौता:

(१) स्वीकृत प्रस्तावका आवेदन संग सम्बन्धित कार्यालयले अनुसूची-९ बमोजिमको द्विपक्षीय सम्झौता गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ ।

(२) तोकिएको अवधि भित्र द्विपक्षीय सम्झौता हुन नसकेमा वैकल्पिक प्रस्तावकसंग सम्झौता गरि कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(३) द्विपक्षीय सम्झौतालाई कार्यक्रम कार्यान्वयनको मुल आधार मानिनेछ ।

२५. अनुदान प्रवाहका शर्तहरू:

(१) प्रस्ताविक कार्यक्रमका लागि योग्यता पुगेको सस्थागत प्रस्तावकहरूको हकमा सूचना प्रकाशन हुनु अगावै प्रचलित कानून बमोजिमको निकायमा विधिवत दर्ता भएको हुनु पर्दछ ।

(२) विगत २ वर्ष भित्र भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय वा मातहतका निकाय एवं संघीय सरकार अन्तर्गतका कृषि तथा पशुपन्छ विकास मन्त्रालय वा मातहतका निकायहरूबाट सोहि प्रकृतिको कामका लागि अनुदान प्राप्त गरेका आवेदक पुनः अनुदानका लागि योग्य मानिने छैन । तर अपूरो निर्माण कार्य वा कार्यक्रमलाई पूर्णता दिई सञ्चालनमा ल्याउन थप अनुदान आवश्यक रहेको भन्ने प्राविधिक प्रतिवेदनको आधारमा पुनः अनुदान प्रदान गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(३) साझेदारले मेशिनरी, उपकरण, ढुवानीको साधन र अन्य विशिष्टकृत सामानहरू खरिद गर्दा सो को स्पेसिफिकेसन, कोटेशन र निर्मित कम्पनि/फर्म आदिको विवरण सम्बन्धित कार्यालयमा पेश गरि पूर्व स्वीकृति लिएर खरिद गर्नु पर्नेछ । साथै यस्तो खरिद कार्य गर्दा नियमानुसार आधिकारिक भ्याट/प्यानमा दर्तावाल व्यवसायिक फर्मले जारि गरेको विल विजक पेश नगरेको खण्डमा सम्बन्धित कार्यालयले सम्झौता मुताविकको रकम भुक्तानी दिन बाध्य हुने छैन ।

(४) अनुदान प्राप्त गर्ने प्रस्तावकले कम्तिमा १० वर्षसम्म व्यवसाय सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

(५) निजको जग्गामा कार्यक्रम सञ्चालन हुने भएमा सम्बन्धित जग्गा धनि संग कम्तिमा १० वर्षको करारनामा वा सम्झौता गरेको हुनु पर्नेछ ।

(६) कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सामाजिक, वातावरणिय, प्राविधिक, वित्तिय र भौगोलिक रूपले समेत उपयुक्त हुनु पर्नेछ ।

(७) अनुदानको लागि प्रस्ताव पेश गर्ने संगठित संस्थाको हकमा नियमानुसार सरकारी निकायमा दर्ता भएको, चुक्ता गरेको, स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेको, नियमित लेखा परीक्षण भएको र कुनै कारवाहीमा नपरेको हुनु पर्नेछ ।

(८) अनुदान रकमको दुरुपयोग भएको पाइएमा त्यस्ता अनुदानग्राहीबाट प्रचलित कानून बमोजिम सरकारी बाँकि सरह रकम असुली र कारवाही हुनेछ ।

(९) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि प्रस्ताव पेश गर्दा साझेदारी बजेट रु.१० लाखसम्म वा सो भन्दा बढी भएको अवस्थामा व्यवसायिक कार्य योजना पेश गर्नु पर्नेछ ।

(१०) प्रस्तावकले लागतको कम्तिमा ३० प्रतिशत लागत साझेदारी गरेको हुनु पर्नेछ ।

(११) अनुदानमा स्थापना भएको उपकरण, भौतिक संरचना र सामग्रीहरू अन्य कार्यमा प्रयोग गर्न पाइने छैन ।

(१२) तालिम, भ्रमण, गोष्ठी, तलब,भत्ता जस्ता चालु खर्चमा अनुदानउपलब्ध गराइने छैन ।

परिच्छेद-६

पशुपंक्षीजन्य स्वास्थ्य सेवासंचालन सम्बन्धी व्यवस्था

२६. पशुपंक्षीजन्य स्वास्थ्य सेवा संचालन सम्बन्धी व्यवस्था गर्न सकिने :-

- क) बबई गाउँपालिका पशुसेवा शाखामा पशु स्वास्थ्य चेक जांच तथा उपचारको लागि व्यवस्थित डिस्पेन्सरी तथा रोग परिक्षण प्रयोगशाला संचालन हुनेछ । जसबाट यस क्षेत्र भित्र बसोबास गर्ने कृषकहरूका पशुपन्छीको उपचार तथा प्राविधिक सेवा उपलब्ध गरिनेछ ।
- ख) डिस्पेन्सरी बाट मेडिकल उपचार, माईनर सर्जिकल, गर्डनोकोलोजिकल, पशु बन्ध्याकरण, प्रयोगशाला गोबर परिक्षण, कृतिम गर्भाधान, लगाएत का विभिन्न सेवाहरू प्रदान गरिनेछ । साथै विभिन्न समयमा गाउँपालिका भित्र रहेका विभिन्न पशुपन्छीमा तपशिल बमोजिम भ्याक्सिन को व्यवस्था गरिने छ/खोप सेवा संचालन गरिनेछ ।
- गाई, भैसीमा=HSBQ, FMD तथा अन्य भ्याक्सिन ।
- गाछा, भेडामा =PPR तथा अन्य भ्याक्सिन ।
- बंगुर=Swine Fever तथा अन्य भ्याक्सिन ।
- कुकुर .Rabies तथा अन्य भ्याक्सिन ।
- ग) प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि शाखाले विरामी पशुपन्छीको उपचार ,परजिवी नियन्त्रण आदि सेवा सञ्चालन गर्नेछ ।
- घ) शाखाले विभागले जारि गरेको शाखाले वितरण गर्ने निशुल्क औषधी विवरणका आधारमा औषधी वितरण गर्नेछ ।
- ङ) पशुपन्छीको उपचार तथा औषधी वितरण विरामी पशुका लक्षण तथा प्राविधिकको प्रत्यक्ष निगरानीमा हुनेछ ।
- च) पशुपन्छी उपचार तथा औषधी वितरण सम्बन्धी अभिलेख विरामी पशु दर्ता किताबमा ईन्ट्री गर्नु पर्दछ ।
- छ) शाखाले पशुहरूमा कुनै महामारी रोग फैलिएमा त्यसको नियन्त्रणको पहल गर्नेछ ।
- ज) माथि उल्लेखित पशुपन्छी स्वास्थ्य सेवा सन्चालनका लागि आवश्यक बजेटकोव्यवस्था कार्यालयले गर्नेछ ।
- झ) गाउँपालिकाको कार्यक्रम अनुसार पशुपंक्षीजन्य उपज उत्पादन गर्ननिरन्तर तथा आवधिक रुपमा स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने व्यवस्था मिलाउनसकिनेछ ।
- ञ) समस्या तथा बिकटताको आधारमा शाखाले प्राविधिक रुपले ठिक ठाउँमा विभिन्न शिविर सञ्चालन गरी पशु स्वास्थ्य तथा बाँझोपन नेवारण सम्बन्धि कार्यक्रमसञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

२६. रोग निदानको लागि नमुना संकलन तथा प्रेषण कार्यक्रम

बबई गाउँपालिका पशुसेवा शाखाले महामारी रोग नियन्त्रण को लागि आवश्यक नमुना संकलन तथा रोग निदान को लागि प्रयोगशाला मा प्रेषन गर्नु पर्दछ । उक्त कार्य पशुसेवा शाखाले कार्यक्रम मा भए सोही अनुसार र नभएमा महामारी जन्य रोग को प्रकृती अनुसार आवश्यकता अनुसार संक्रमित पशुको नमुना संकलन तथा प्रेषन गर्नु पर्दछ । र आवश्यकता अनुसार बिज्ञ केन्द्र तथा प्रयोगशाला संग समन्वय गर्न सकिने छ ।

कार्यक्रम मा विनियोजीत रकम निम्न क्रिया कलाप हरूमा खर्च गर्न सकिने छ ।

१ नमुना संकलन तथा प्रेषन को लागि आवश्यक रसायन, औजार उपकरण, सेफ्टी सामग्री हरू ।

२ नमुना संकलन तथा प्रेषन गर्न जाने कर्मचारी को नियमानुसारको दै.भ्र भत्ता ।

३ आमन्त्रीत बिषय बिज्ञ तथा प्रयोगशाला का कर्मजारी हरूको दैनिक भ्रमण खर्च तथा आवास खर्च आदी ।

२७. व्यवसायिक किसानका लागि प्रोत्साहन दिन सकिने :-

- १) लगातार २० वर्ष सम्म व्यवसायिक किसानको रुपमा पशुपालन गरेमा गाउँपालिकाबाट पेन्सन वा सामाजिक सुरक्षाको व्यवस्था गर्न पक्रिनेछ ।
- २) व्यवसायिक किसानको गोठ, फर्ममा मासिक रुपमा अनुगमन गरी थप प्राविधिक सल्लाह प्रदान गरिनेछ ।
- ३) घाँसका बिउ, बेर्ना निःशुल्क रुपमा उपलब्ध गराइनेछ ।
- ४) व्यवसायिक फर्मको लागि ऋणको आवश्यकता परेमा वित्तीय संस्था बैँकमा सहजीकरण गरिनेछ ।
- ५) व्यवसायिक कृषकले बैँक, वित्तीय संस्था तथा सहकारीबाट ऋण लिए त्यसको ब्याजमा अनुदान उपलब्ध गरिनेछ ।
- ६) गाउँपालिकाभित्र दूध उत्पादनमा बृद्धि गराउन लगाई स्वच्छ दूध उपभोक्तालाई उपलब्ध गराइनेछ ।
- ७) पशुजन्य पदार्थ उत्पादित सहकारीहरूलाई उत्पादनको आधारमा सहयोग गर्ने नीति लिईएकोछ ।
- ८) खोर सुधार कार्यक्रममा ५०-८० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- १४) यसै वर्षदेखि किसान परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

२८.स्थानीय तह मार्फत लैङ्गिक मूलप्रवाहीकरण सम्बन्धी व्यवस्था:-

- १) आवश्यकता पहिचान, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनमा सक्रिय सहभागिताको लागि महिला तथा सामाजिक रुपले पछडिएका समूह वा वर्गलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- २) महिला तथा पिछडिएका समुदायको लागि अवसर र फाईदाको पहुँच बढाउने किसिमका क्रियाकलापहरूको पहुँच निर्धारण गरिनेछ ।
- ३) गाउँपालिका, जिल्ला र प्रदेश स्तरमा कार्यान्वयन गरिने हरेक किसिमको क्रियाकलापहरूमा कम्तीमा ४५ प्रतिशत महिला संलग्न गराइनेछ ।
- ४) आयआर्जन तथा व्यवसायीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा विभिन्न समूहमा ४५ प्रतिशत महिला संलग्न गराइनेछ ।
- ५) महिला र पुरुष कृषकको लागि लैङ्गिक सचेतना तालिम तथा समितिका अगुवा महिलालाई नेतृत्व विकास तालिम आयोजना गरिनेछ साथै अनुगमन समेत गरिनेछ ।
- ६) सबै क्रियाकलापको जातजाति अनुसार लैङ्गिक खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचना अद्यावधिक गर्ने ।
- ७) दिगो उद्यम विकास कार्यक्रममा सबै अवसरका लागि इच्छुक महिलाहरू छनोट गर्ने तथा गराइनेछ ।

२९.ईपिडिमियोलोजिकल रोग नियन्त्रण

कुनै पनि स्थानमा अकस्मात रोग फैलिन गई ठूलोसंख्यामा पशुको क्षति हनु सक्छ । यस्ता रोगहरू बाट पशुपंक्षीहरूको संरक्षण गर्नमहामारी फैलिएको समयमा निरीक्षण गरी अनिवार्य रुपमा ईपिडियोमिक नियन्त्रणकालागि नमूना संकलन गरी प्रयोगशालामा पठाउने गर्नुपर्ने छ ।

कार्यविधि :-

- १) रोग फैलिएको स्थानमा स्थलगत निरीक्षण गरी ईपिडियोमोलोजिकल अन्वेषण गर्ने ।
- २) नमूना संकलन गर्ने ।
- ३) समयमै प्रभावकारी उपचारको लागि कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- ४) महामारी सम्बन्धी ईपिडियोमोलोजिकल सूचना समयमै सम्बन्धित निकायमापठाउने ।
- ५) यस कार्यको लागि आवश्यक सामग्री शाखाबाट उपलब्ध गराउने र उक्त कार्यगर्दा खटिने प्राविधिक/सरोकारवाला व्यक्तिहरूलाई दैनिक रु. १०००।- का दरलेअनुगमन भत्ता, खाजा उपलब्ध गराउन पर्नेछ ।

३०.मासु निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण :-

मासु खानामा मिठो, पचाउन सजिलो र पौष्टिकतत्वले भरिपुर्ण भएको खाद्य पदार्थ हो । जनचेतनाको अभावले कम गुणस्तर भएको मासु खानाले विभिन्न प्रकारका रोगले संक्रमण गरेको पाईन्छ । अत स्वस्थगुणस्तरयुक्त मासु उत्पादन गर्नको लागि मासु निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्न जरुरीरहेको हुँदा पशु सेवा शाखाबाट उक्त कार्य गरिनेछ ।

कार्यविधि:- मासु पसल अनुगमनको लागि बबई गाउँपालिका बाट तयार गरिएको ढाँचाबमोजिम अनुगमन गरिने छ । साथै सो अनुगमन

३१. पशुपंक्षी फार्म र ह्याचरी निरीक्षण :-

- क) भेटेरिनरी निरीक्षकले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका सरकारी, गैरसरकारी वा निजीक्षेत्रबाट स्थापित पशुपंक्षी फार्म र ह्याचरीको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्नु पर्नेछ ।
- ख) प्यारेन्ट स्टक फार्म निरीक्षण गर्दा अनुसूची ३, ब्रोइलर पोल्ट्री फार्म निरीक्षण गर्दा अनुसूची ४, व्यवसायिक लेयर्स पोल्ट्री फार्म निरीक्षण गर्दा अनुसूची ५, व्यवसायिकबंगुर फार्म निरीक्षण गर्दा अनुसूची ६ बमोजिमका फारमहरु प्रयोग गर्नु पर्दछ ।
- ग) पंक्षी फार्म तथा ह्याचरीले पशु सेवा विभागबाट स्वीकृत ह्याचरी तथा पोल्ट्री ब्रिडिगफार्मको मापदण्ड, २०६२ अनुसार भए नभएको निरीक्षण गर्नु पर्नेछ । निरीक्षण गर्दा मापदण्डमा उल्लेखित जैविक सुरक्षा नअपनाएको भए मापदण्ड अनुसार गर्न म्यादतोकी लिखित सुझाव देनु पर्नेछ ।
- घ) पशु सेवा विभागबाट सिफारिस पत्र वा अनुमति पत्र प्रदान गरिएकोमा सो बमोजिमकार्य भए नभएको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ङ) कुनै पनि निजी फार्मले फार्म प्रयोजनको लागि बाहेक अन्य प्रयोजनको लागि खोपवा अन्य जैविक पदार्थ राखे नराखेको निरीक्षण गरी अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।
- च) फार्मको प्रयोजनको लागि जैविक पदार्थ राख्नु पर्दा सो पदार्थको प्रकृति अनुसार उपयुक्त वातावरणमा भण्डारण गर्ने व्यवस्था गरे नगरेको निरीक्षण गरी अभिलेखराख्नु पर्नेछ ।
- छ) पशुपंक्षी फार्म वा ह्याचरीको निरीक्षण गर्दा कुनै पशुपंक्षीमा रोगको शंका भएमारोगको प्रकृति हेरी उपयुक्त संख्यामा नमूना संकलन गरी परीक्षणको लागि तोकिएको प्रयोगशालामा पठाउनु पर्दछ ।
- ज) पशुपंक्षी फार्म वा ह्याचरीको निरीक्षण गर्दा कुनै पशुपंक्षीमा पशु स्वास्थ्य तथा पशुसेवा नियमावली २०५६ मा उल्लेखित कुनै संक्रामक रोग लागेको पाईएमा वा लाग्नसक्ने संका लागेमा त्यस्तो पशुलाई प्रचलित नियम अनुसार पशुको किसिम, रोगको प्रकृति हेरी छुट्टै राख्न वा बेक्की वितरण गर्न रोक लगाई सोको जानकारी सम्बन्धित विभागमा पठाउन पर्नेछ । साथै यस्ता पशुपंक्षी वा संक्रमित पशुवस्तुको नमूनासंकलन गरी तोकिएको प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि सुरक्षित साथ पठाउनु पर्नेछ । परीक्षणको नतिजा प्राप्त भएपछि पशुधनीलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- झ) पशुसेवा शाखा प्राविधिक तथा जनाप्रतिधि सहितको अनुगमन गर्न सकिनेछ ।

३२. पशु औषधि पसल, पशुपंक्षी फार्म, ह्याचरी, मासुपसल, बधस्थल, बधशाला, हाटबजारको तथ्याङ्क व्यवस्थापन :-

- क) भेटेरिनरी निरीक्षक वा अनुगमन समितिले आफ्नो कार्यक्षेत्रमा अवस्थित पशुपंक्षी औषधि पसल, पशुपंक्षीफार्म, ह्याचरी, मासुपसल, बधस्थल, बधशाला र हाटबजारको तथ्याङ्क संकलन गर्नु पर्नेछ ।
- ख) भेटेरिनरी नियमन, सिफारिस तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्नेछ ।
- ग) भेटेरिनरी निरीक्षकले भेटेरिनरी ऐन नियम, मापदण्ड, जुनोटिक रोग, पशु कल्याणसम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्नेछ ।
- घ) पशुसेवा शाखा प्राविधिक तथा जनाप्रतिधि सहितको अनुगमन गर्न सकिनेछ ।

३३. पशु स्वास्थ्य प्रमाणीकरण:-

पशुपंक्षीहरुको अनियन्त्रित आवत जावतका कारण एक स्थानमा देखा परेका रोग अन्यस्थानमा फैलिन नदिनको लागि पशु स्वास्थ्य परीक्षण गरी लैजान दिने अनुमति प्रदान गर्ने कार्य पशु सेवा शाखाले गर्नेछ ।

उद्देश्य: रोगी पशुपंक्षीको आवतजावतमा रोक लगाई रोग नियन्त्रणमा सहयोग पुर्याउने ।

- पशु स्वास्थ्यकर्मी दर्ता तथा परिचालन: पशुपालन क्षेत्रमा बढ्दै गईरहेको व्यवसायीकरणको साथसाथै निजी क्षेत्रमा कार्यरत पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र पशु चिकित्सकहरुको समेत गुणस्तरमा वृद्धि गरी कृषकमुखी बनाउनका लागि एकै

ठाउँमा दर्ता गरी कार्यक्रमहरूको बारेमा अभिमुखिकरण गोष्ठी, बैठकगराउने तथा पशु सेवामा संलग्न प्राविधिकहरूको नामावली तयार गर्नेछ ।

३४. खोप संचालन कार्यक्रम :-

- क) बबई गाउँपालिका पशु सेवा शाखाले रोग नियन्त्रण लागि विभिन्न भ्याक्सिनेसन कार्यक्रमसंचालन गर्नु पर्नेछ ।
- ख) बबई गाउँपालिका पशु सेवा शाखाले प्राप्त श्रोत साधनको आधारमा पशुहरूको संख्या बढी भएका, रोगको प्रकोप बढी भएका, रोगको प्रकोपबारम्बार देखा परेका, पशुहरूको बढी मात्रामा ओसारपसार हुने गरेका, व्यवसायिकरूपमा अग्रणी स्थानमा रहेका फार्म तथा क्षेत्रलाई जोखिममा रहेका पशुपंक्षीहरूलाई लगाउन सकिने छ ।
- ग) जोखिममा रहेका पशुहरूलाई खोप लगाएको विवरण आवश्यक परेको बेलापशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय, पशु स्वास्थ्य निर्देशनालय आदि ठाउँमा पठाउन सकिने छ ।
- घ) बबई गाउँपालिका पशु सेवा शाखाले खोपको लागि आवश्यक पर्ने चिस्यान व्यवस्थापन गर्ने गरी निःशुल्क खोप व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।
- ङ) खोपको ढुवानी, फिल्डस्तर सम्म पुर्याउने कार्य तथा रोगको नमूना लिई रोगअन्वेषण प्रयोगशालालाई समयमै निःशुल्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- च) खोप कार्यक्रम अभियान पहिलो, दोस्रो र तेस्रो चौमासिकमा सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।
- छ) खोप (खोरेत, एच.एस., वि. क्यु., पि. पि. आर, स्वाईन फिवर, एन्थ्राक्स, रानिखेत, गम्बारो, एफ.एम.डी, रेविज आदि अन्य रोगको) लगाउनको लागि खोप प्राप्त भएपश्चात फिल्ड स्तरमा कार्यरत ग्रा.प. स्वा. का., प्राईभेट पाराभेट तथा सरकारी सेवामा कार्यरत पशु चिकित्सक एवं भ्याक्सिनेटर नियुक्ति गरि खोप कार्यक्रम सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।
- ज) खोप कार्यक्रम संचालन तथा सम्पन्न गर्न शाखाले भ्याक्सिनेटर नियुक्ति दिनेवा तोकिएको मासिक पारिश्रमिक दिई काममा लगाउन सक्नेछ ।
- झ) खोप लगाउनको लागि अटोमेटिक सिरिन्ज, निडिल तथा साधारण सिरिन्ज, निडिलप्रयोग गर्न सकिने छ ।
- ञ) भ्याक्सिनेशन टोलीले वरफ सहितको कुल बक्समा संचय गरेको भ्याक्सिन तथा अन्य सामग्री लिई तोकेको ठाउँमा गई भ्याक्सिन गर्नु पर्नेछ ।
- ट) खोप लगाएको विवरण तोकिएको ढाँचामा तयार गरी सम्बन्धित वडा वा गाउँपालिका बाट प्रमाणित गर्नु पर्नेछ ।
- ड) खोप लगाएको ठाउँमा पुन रोग फैलिएमा रोग बारे जनचेतना जगाई पुन खोप लगाउन सकिनेछ ।
- ड) भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, स्वाईन फिवर, वर्डफ्लु रोग आउटब्रेक भई नियन्त्रण गर्नुपर्ने भएमा तुरुन्तै आकस्मिक सेवा संचालन गर्नु पर्नेछ । रोग फैलिएको स्थानमा रहेका पशुहरूको रगत संकलन गर्ने र सिरम छुट्याई सिरम भाईलमा सारेरकोड नम्बर लेखि सिरमलाई भाईल बक्समा राख्नु पर्नेछ । पशुपंक्षी रोग अन्वेषण प्रयोगशालाहरूले प्रारम्भिक परीक्षण गरी आवश्यक परेमा थप परीक्षणको लागि तोकिएको प्रयोगशालामा पठाउन पर्नेछ ।

आर्थिक कार्यविधि :-

- १) खोप पारिश्रमिक भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, स्वाईन फिवर भ्याक्सिन (ठूला पशुको लागि) लगाए वापत प्रति पशु रु. १०।-, रेविज प्रति कुकुर रु. २५।-, पि. पि. आर. प्रति पशु रु. ५।- र रानीखेत/गम्बारो प्रति पंक्षी रु. ५।- उपलब्ध गराउन सकिनेछ । वा वार्षिक रूपमा भ्याक्सिन लगाई राख्नु पर्ने भएमा भ्याक्सिनेटर नियुक्ति गरि मासिक पारिश्रमिकको रूपमा नियुक्ति गर्न सकिनेछ ।
- २) कार्यक्रम अनुगमन पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधिमा उल्लेखित कार्यक्रमको अनुगमन गरी पशु अस्पताल तथा पशु सेवा कार्यालय, पशुपंक्षी तथा मत्स्य निर्देशनालय, केन्द्रिय पशु रोग अन्वेषण प्रयोगशालामा पठाउन पर्नेछ । सो कार्यको लागि नियम अनुसार अनुगमन भत्ता साथै सवारी ईन्धन समेत उपलब्ध गराईने छ । खोप कर्ता को पारिश्रमिक पशुसेवा विभाग ले हेरफेर गरेमा सोही अनुसार हुने छ ।

३५. सचेतना अभिवृद्धि/तालिम गोष्ठी /कार्यक्रम

क. वडा स्तरीय घुम्टी तालिम

- ❖ स्वीकृत कार्यक्रम र बजेटको सिमा भित्र रहि शाखाले वडा स्तरीय एक दिने स्थलगत तालिम संचालन गर्नेछ ।
- ❖ वडा भित्रका व्यवसायिक कृषक,समूह समिति सदस्यहरु यस तालिमका सहभागी हुने छन् । बबई
- ❖ तालिममा ४ वटा कक्षा हुने छन् ।
- ❖ कृषकहरुलाई यस तालिममा पशुपालन व्यवसाय संग सम्बन्धित आधारभुत विषयमासैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान सीप प्रदान गरिनेछ ।
- ❖ सहभागी छनौटको जिम्मेवारी जनप्रतिनिधि तथा शाखाको हुनेछ ।

ख. गाउँपालिका स्तरीय तालिम

- ❖ स्वीकृत कार्यक्रम र बजेटको सिमा भित्र रहि शाखाले गाउँपालिका स्तरीय अधिकतम ३ (तीन) दिने तालिम सन्चालन गर्नेछ ।
- ❖ गाउँपालिका भित्रका व्यवसायिक कृषक,समूह समिति सदस्यहरु यस तालिमका सहभागी हुने छन् । तालिममा प्रति दिन ४ वटा कक्षा हुने छन् ।
- ❖ कृषकहरुलाई यस तालिममा पशु पालन व्यवसाय संग सम्बन्धि निर्धारित विभिन्न विषयमासैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक ज्ञान सीप प्रदान गरिनेछ ।
- ❖ सहभागी छनौटको जिम्मेवारी जनप्रतिनिधि तथा पशुसेवा शाखाको हुनेछ ।
- ❖ तालिममा आवश्यकता र औचित्यका आधारमा विषयविज्ञबाट प्रशिक्षण गराउन सकिने छ ।
- ❖ बाह्य प्रशिक्षकलाई सेवाका शर्तसहितको सम्झौता गराई प्रशिक्षण गराउन सकिने छ ।
- ❖ तालिम सन्चालन अवधिमा गाउँपालिका,अध्यक्ष, उपाध्यक्ष प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायतका जनप्रतिनिधि, पशुसेवा शाखा प्रमुख तथा अन्य कर्मचारीबाट एकल वा सामुहिक रुपमा तालिमको अनुगमन तथा निरिक्षण गराउन सकिनेछ ।
- ❖ यसरी तालिमको अनुगमन/निरिक्षण प्रतिवेदन एकल अनुगमन/निरिक्षण भए एकल रुपमा तथा सामुहिक अनुगमन/निरिक्षण भए टोली नेताले प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने

तालिम प्रतिवेदनको ढाँचा

तालिमको नाम:-

तालिमको स्तर:-

तालिम संचालन अवधि:-

तालिम संयोजकको नाम :-

सहभागी संख्या :-

महिला :-

पुरुष :-

श्रुतित :-

जनजाति :-

अनुगमन फर्मेट

क्र. प.	मिति	अनुगमन गरेको कक्षा	समय	प्रशिक्षकको नाम	अनुगमनकर्ताको मुल्यांकन

क. राम्रो

ख. मध्यम

ग. सामान्य

अनुगमन टोली प्रमुख

नाम :-

पद :-

दस्तखत :-

मिति:-

ग. कर्मचारी स्तर तालिम

- स्वीकृत कार्यक्रम र बजेटको सिमा भित्र रहि कार्यालयले शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गर्नेछ ।
- कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान , पशु सेवा तालिम केन्द्र , कृषि तालिम केन्द्र तथा प्रादेशिक तालिम केन्द्र जस्ता सरकारी निकायले आयोजना गर्ने तालिममा शाखामा कार्यरत कर्मचारी सहभागी हुने छन् ।
- कार्यालयले १ (एक) देखि ३० (तीस) कार्यदिन सम्मको तालिमको व्यवस्था गर्नेछ ।
- तालिम लिए पश्चात तालिम प्राप्त गरेको प्रमाण अर्थात निस्साको प्रतिलिपि कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

घ. गोष्ठी/सेमिनार

- शाखाले स्वीकृत कार्यक्रम र बजेटको सिमा भित्र रहि आफ्ना कार्यक्रमसंग सम्बन्धित विषयमा गोष्ठी/सेमिनारको आयोजना गर्नेछ ।
- गोष्ठी/सेमिनार विषयवस्तु हेरि एक दिन वा सो भन्दा बढि अवधिका हुने छन् ।
- गोष्ठी/सेमिनारमा विषयवस्तुको गाम्भीर्यता हेरि कार्यपत्र प्रस्तुति तथा सहजिकरण का लागि विषय विशेषज्ञलाई आमन्त्रण गर्न सकिने छ ।

ड. तालिम, गोष्ठी सेमिनार संचालनको आर्थिक कार्यविधि

स्थलगत घुम्ती तालिम

क्र.स.	विवरण	रकम	कैफियत
१	सहभागी भत्ता/यातायात भत्ता	५००/-	प्रति व्यक्ति दुरी अनुसार
२	मसलन्द		प्रति व्यक्ति डायरी , कलम, माईक्लियर व्याग

	ख. व्यवस्थापन एवं प्रशिक्षण कार्यका लागि	२०००/-	मेटाकार्ड,न्युजप्रीन्ट पेपर ब्राउन पेपर, मास्किङ टेप, क्लिप,मास्क,ग्लोभ आदि
३	खाजा प्रति (दिन प्रति व्यक्ति)	१५०/-	संयोजक,श्रोत व्यक्ति,अतिथि,सहयोगी कर्मचारी तथा सहभागी लाई समेत
४	प्रशिक्षक भत्ता (प्रति कक्षा) का कक्षा संचालन बापत ख। कार्यपत्र(Handout) बापत	१०००/- ५००/-	
५	वस्तुगत टेवा	४०००/-	वस्तु गत टेवा तालिमका सहभागीहरुलाई नया प्राप्त सीप उपयोग गर्ने कार्यमा उत्प्रेरित गर्न प्रदान गरिने वस्तु जस्तै बाखाको माउ, पशु औषधी तथा बालीका बीउहरु,विषादि ,मौरीको घार,औजार उपकरण आदि सम्झनु पर्छ ।
६	दैनिक भ्रमण भत्ता	नियमानुसार	मुकाम बाट ४ कोष भन्दा टाढाको दुरीमा आउने र जाने दिन मात्र
७	सहयोगी भत्ता	८००/-	

गाउँपालिका स्तरीय कृषक तालिम (सिप बिकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम)

क्र.स.	विवरण	रकम	कैफियत
१	सहभागी भत्ता/यातायात भत्ता	१०००/-	प्रति व्यक्तिप्रति दिन कार्यक्रम र बजेटको अधिकतम दुरी अनुसार
२	मसलन्द क.सहभागीका लागि ख.व्यवस्थापन एवं प्रशिक्षण कार्यका लागि	१००/- ३०००/-	प्रति व्यक्ति डायरी ,कलम, माईक्लियर व्याग आदि व्यानर, बोर्ड मारकर ,प्रोजेक्टर मेटाकार्ड, न्युजप्रीन्ट पेपर ब्राउन पेपर, मास्किङ टेप, क्लिप,मास्क,ग्लोभ आदि
३	खाजा प्रति (दिन प्रति व्यक्ति)	१५०/-	संयोजक,श्रोत व्यक्ति,अतिथि,सहयोगी कर्मचारी तथा सहभागी लाई समेत
४	खाना(प्रति व्यक्ति प्रति छाक	२५०/-	स्वीकृत बजेट को सिमा भित्र रही
५	प्रशिक्षक भत्ता (प्रति कक्षा) का कक्षा संचालन बापत ख। कार्यपत्र(Handout) बापत	१०००/- ५००/-	
६	वस्तुगत टेवा	४०००/-	वस्तु गत टेवा तालिमका सहभागीहरुलाई नया प्राप्त सीप उपयोग गर्ने कार्यमा उत्प्रेरित गर्न प्रदान गरिने वस्तु जस्तै बाखाको माउ, पशु औषधी तथा बालीका बीउहरु,विषादि ,मौरीको घार,औजार उपकरण आदि सम्झनु पर्छ ।

७	दैनिक भ्रमण भत्ता	नियमानुसार	मुकाम बाट ६ कोष भन्दा टाढाको दुरीमा आउने र जाने दिन मात्र
८	प्रतिबेदक पारिश्रमिक	१५००/-	
	सहयोगी भत्ता	७००/-	

गाउँपालिका स्तरीय गोष्ठी,सेमिनार,कार्यशाला

क्र.स.	विवरण	रकम	कैफियत
१	सहभागी भत्ता/यातायात भत्ता	१०००/-	प्रति व्यक्ति प्रति दिन कार्यक्रम र बजेटको अधिकतम दुरी अनुसार
२	मसलन्द क.सहभागीका लागि ख. व्यवस्थापन एवं प्रशिक्षण कार्यका लागि	१००/- ३०००/-	प्रति व्यक्ति डायरी ,कलम, माईक्लियर व्याग आदि ब्यानर, बोर्ड मारकर ,प्रोजेक्टर मेटाकार्ड, न्युजप्रीन्ट पेपर ब्राउन पेपर, मास्किङ टेप, क्लिप,मास्क,ग्लोभ आदि
३	खाजा प्रति (दिन प्रति व्यक्ति)	१५०/-	संयोजक,श्रोत व्यक्ति,अतिथि,सहयोगी कर्मचारी तथा सहभागी लाई समेत
४	खाना(प्रति व्यक्ति प्रति छाक)	२५०/-	स्वीकृत बजेट को सिमा भित्र रही
५	प्रशिक्षक भत्ता (प्रति कक्षा) का कक्षा संचालन बापत ख। कार्यपत्र(ज्वलमयगत) बापत ग। टिप्पणी	१५००/- ५००/- ७००/-	
६	वस्तुगत टेवा	४०००/-	वस्तु गत टेवा तालिमका सहभागीहरुलाई नया प्राप्त सीप उपयोग गर्ने कार्यमा उत्प्रेरित गर्न प्रदान गरिने वस्तु जस्तै बाखाको माउ, पशु औषधी तथा बालीका वीउहरु,विषादि ,मौरीको घार,औजार उपकरण आदि सम्झनु पर्छ ।
७	दैनिक भ्रमण भत्ता	नियमानुसार	मुकाम बाट ६ कोष भन्दा टाढाको दुरीमा आउने र जाने दिन मात्र
८	प्रतिबेदक पारिश्रमिक	१५००/-	
	सहयोगी भत्ता	७००/-	

३६.जुनोटिक रोग बारे गोष्ठी/तालिम/ स्कुल पाठशाला :-

पशुपंक्षीहरुमा पाईने कतिपय रोगहरु रोगीपशुपंक्षीहरु संगको सम्पर्क, लसपस, दूध, अण्डा, मासु र हावाको माध्यम बाटमानिसहरुमा सर्दछ ।
प्रस्ता रोगहरु बारे पशुपालन क्षेत्रमा कार्यरत व्यवसायी,उपभोक्ता, जनस्वास्थ्य संग सम्बद्ध व्यक्तिहरु, संघसंस्था, छात्रछात्रा, शिक्षक र स्थानीय
व्यक्तिहरु संग तालिम, अन्तरक्रिया, गोष्ठी तथा बिधालयहरुमा जुनोटिक रोग सम्बन्धि स्कुल पाठशाला संचालन गरी उनिहरुको
वेतनामाअभिवृद्धि गरेर जुनोटिक रोग नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाई जनस्वास्थ्यको संरक्षणगर्नेछ ।

कार्यविधि:-

स्कुल प्रसारशिक्षा/पाठशाला कार्यक्रम पशु सेवा शाखाले समन्वय गरी संचालन गर्नका लागि कक्षा ८, ९, र १० का विद्यार्थीहरु सहभागी
हुनेछन् । उक्त कार्यक्रममा प्रशिक्षक भत्ता,स्टेशनरी, खाजा, अनुगमन भत्ता स्वीकृत नियम अनुसार हुनेछ ।

क्र.स.	विवरण	रकम	कैफियत
१	सहभागी भत्ता/यातायात भत्ता	१०००/-	प्रति व्यक्ति दुरी अनुसार र बिधालयमा भए यातायात खर्च २०० /व्यक्ति दिन सकिने
२	मसलन्द क.सहभागीका लागि ख.व्यवस्थापन एवं प्रशिक्षण कार्यका लागि	१००/- २०००/-	प्रति व्यक्ति डायरी ,कलम, माईक्लियर व्याग आदि ब्यानर, बोर्ड मारकर ,प्रोजेक्टर मेटाकार्ड, न्युजप्रीन्ट पेपर ब्राउन पेपर, मास्किड टेप, क्लिप,मास्क,ग्लोभ आदि
३	खाजा प्रति (दिन प्रति व्यक्ति)	१५०/-	संयोजक,श्रोत व्यक्ति,अतिथि,सहयोगी कर्मचारी तथा सहभागी लाई समेत
४	प्रशिक्षक भत्ता (प्रति कक्षा) का कक्षा संचालन बापत ख। कार्यपत्र(ज्वलमयगत) बापत	१०००/- ५००/-	
५	दैनिक भ्रमण भत्ता	नियमानुसार	मुकाम बाट ४ कोष भन्दा टाढाको दुरीमा आउने र जाने दिन मात्र
६	सहयोगी भत्ता	८००/-	

३.७. पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन

क) पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन पुर्व शाखाले कार्यालय संग समन्वय गरि त्यस क्षेत्रका स्थानियकोमाग एवं सेवाको पहुँच तथा अपरिहार्यता
समेत लाई विचार गरि स्थान तोक्ने छ ।

ख) स्थानीय जनप्रतिनिधि तथा कार्यालय संगको समन्वयमा शाखाले मिति तोकी सरोकार वाला सबैलाईजानाकारी गराउनेछ ।

ग) पशुसेवा शाखाले मिति तथा स्थानको बारेमा स्थानीय जनप्रतिनिधि समूह समिति लाई जानकारीगराउने छ ।

घ) शाखाले शिविर सन्चालन हुनु ३-७ दिन पूर्व विभिन्न माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्नेछ ।

ङ) शाखाले आवश्यकता र औचित्य अनुसारको विशेषज्ञ तथा प्राविधिक टोली लगायत औषधी, भ्याक्सीन,तथा अन्यसामग्रीको व्यवस्थापन
गर्नेछ ।

छ) एउटा शिविरमा साना र ठुला गरेर कम्तीमा १०० पशुलाई आवश्यक पशु स्वास्थ्य सेवा उपलब्धगराउनु पर्नेछ ।

ज) पशु स्वास्थ्य शिविरमा वितरण गरेको औषधी तथा पशु उपचार गरेको अभिलेख पशु स्वास्थ्यशिविर विरामी पशु दर्ता किताब(Animal

पशु स्वास्थ्य शिविर संचालनको आर्थिक कार्यविधि

क.शिविर संचालनको लागि आवश्यक सम्पूर्ण कृयाकलापहरु प्रति शिविर १०००००/- (एक लाख) रुपैयाँ सम्ममा सम्पन्न गर्नपर्नेछ ।

क्र.स.	क्र.सं. कृयाकलापहरु	लागत(रु.मा)
१	पशु स्वास्थ्य शिविर सम्बन्धी प्रचार प्रसार	५०००/-
२	औषधी खोप तथा अन्य सामग्री व्यवस्थापन	७००००/-
३	औपचारिक कार्यक्रममा चिया पान/खाना समेत	५०००/-
४	अस्थायी ट्रेभिज निमार्ण तथा अन्य लजिस्टिक व्यवस्थापन	५०००/-
५	पशु स्वास्थ्य शिविरको जनप्रतिनिधि तथा अन्य कर्मचारीबाट अनुगमन भ्रमण खर्च बिज्ञ तथा प्राविधिक सहयोगी कर्मचारीहरुको दैनिक भ्रमण नियमानुसार (बाहीय प्राविधिक भत्ता प्रति व्यक्ति १०००का दरले) हुनेछ ।	१५०००/-

३८ पशु स्वास्थ्य गाउँघर क्लीनिक कार्यक्रम संचालन

पशुसेवा शाखा तथा मातहतका सेवा केन्द्र को पहुच बाट टाढा दुर दराज का पशुपालक कृषक हरुलाई स्वीकृत कार्यक्रम को परीधी मीत्र रही कुनै निस्चीत स्थान तथा मिति मा तोकीएको स्थान मा गइ पशुसेवा शाखा बाट पशुपंक्षी उपचार सेवा ,पशु ब्रन्ध्याकरण सेवा , निशुल्क औषधी बितरण सेव,ा संबन्धीत बिषयमा परामर्श सेवा लगायत का सेवा दिईने छ । कार्यक्रम मा सहभागी प्राविधीक कर्मचारी ,सहयोगी तथा कार्यक्रम अनुगमन कर्ता को भ्रमण भत्ता नियमानुसार हुने छ । स्थान छनोट सम्बन्धीत वडा जनप्रतीनिधी र पशुसेवा साखा को समन्वयमा छनोट गरीने छ । पशु स्वास्थ्य गाउँघर क्लीनिक कार्यक्रम संचालन को क्रममा भएगरेका सबै कृयाकलाप हरुको अभिलेख छुट्टै केश रजिस्टरमा चढाउनु पर्ने छ। कार्यक्रम ब्यवस्थापन को लागि सम्बन्धीत वडा अध्यक्ष को अध्यक्षता मा सबै वडा सदस्य पदेन सदस्य र पशुसेवा साखाको प्रमुख सदस्य सचिव हुने छ । समिति मा आवश्यकता अनुसार गाउँपालिका का जनप्रतिनिधी ,कर्मचारी तथा पशुसेवा शाखा को कर्मचारी लाई आमन्त्रीत गर्नसकीने छ ।

४०. आकस्मीक पशुउपचार सेवा

कार्यालय समय भन्दा अगाडी तथा पछाडी बबई गाउँपालीका भित्र रहेका पशुपालक कृषक को पशुपंक्षी बिरामी भएमा पशुसेवा शाखा तथा सेवा केन्द्र मा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारी संभव भएसम्म २४ सै घन्टा यथासीघ्र कृषक को घरदैलोमा पुगी आवश्यक सेवा प्रदान गर्नुपर्ने छ । यसरी सेवा पुरयाउने प्राविधिक ले कार्यालय समय भन्दा अगाडी तथा पछाडी सेवा दीएमा कार्यक्रम को लागि बिनियोजीत गरेको बजेट को सीमाभित्र रही प्रती पटक रु १०००। प्रोत्साहन भत्ता पाउने छ । सोको लागि आकस्मिक उपचार सेवा दिने प्राविधिकको सहीछाप र उपाचार सेवा प्राप्त गर्ने पशुपन्छि धनिले सहिछाप गर्नुपर्ने छ ।

४१. गाउँपालिका स्तरीय पशुविकास समिती गठन

बबई गाउँपालीका भित्र संचालन हुने संघीय सरकार ,प्रदेस सरकार , अन्य आयोजना , संस्था र बबई गाउँपालीका का आफ्नै पशुसेवा तथा पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम कार्यान्वयन, विभिन्न समयमा उत्पन्न हुने भैपरीआउने महामारी पशुपंक्षी तथा मस्य रोग नियन्त्रण तथा पशुसेवा शाखाका कार्यक्रम संचालन को लागि आवश्यक निर्णय गर्न ,निर्देशन गर्न र पशुसेवा शाखा तथा मातहतका सेवा केन्द्र बाट भएगरेका कार्यक्रम को समीक्षा गर्न सरोकारवाला निकाय संग समन्वय गर्न गाउँपालिका स्तरीय पशुबिकास समीती गठन हुनेछ ।

➤ गाउँपालिका स्तरीय पशुबिकास समीती का काम कर्तव्य तथा अधिकार

- १ बबई गाउँपालिका भित्र संचालन हुने पशुसेवा संग सम्बन्धीत कार्यक्रम को लागी आवश्यक निर्णय गर्ने ।
- २ कार्यपालीका बाट गर्नुपर्ने निर्णय को लागी कार्यपालीका लाई सिफारिस गर्ने ।
- ३ पशुसेवा संग सम्बन्धीत कार्यक्रम संचालन गर्दा उत्पन्न समस्या समाधान को लागी आवश्यक निर्णय तथा निर्देशन गर्ने ।
- ४ पशुसेवा संग सम्बन्धीत महामारी जन्य रोग जस्तै बर्डफ्लु ,रेबिज, ब्रुसेलोसीस, खोरेत, पि.पि.आर लगायत उत्पन्न समस्या तत्काल समाधान गर्न आवश्यक निर्णय, निर्देशन तथा सरोकारवाला निकाय संग समन्वय गर्ने आदी ।
- ५ समीती को बैठक मा पशुसेवा शाखा प्रमुख ले शाखा को मासीक प्रगती तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन को अवस्था कार्यान्वयनको क्रम मा देखीएका समस्या हरु बैठक मा पेश गर्ने प्रगती समीक्षा गर्ने गराउने र समीतीमा आवश्यक निर्णय गराउने ।

बैठक संचालन तालीका

- १ गाउँपालिका स्तरीय पशुबिकास समीती को बैठक प्रतेक महीनाको १ पटक अनिवार्य बस्ने ।
- २ आवश्यकता परेमा जुनसुकै बेलामा बस्न सक्ने छ

गाउँपालिका स्तरीय पशुबिकास समीती गठन प्रकृया

बबई गाउँपालीका अध्यक्ष	पशुबिकास समीती अध्यक्ष बबई
गाउँपालीका उपाध्यक्ष	सदस्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
आर्थिक विकास समीती संयोजक	सदस्य लेखा शाखा
प्रमुख कृषी विकास शाखा प्रमुख	सदस्य
कार्यक्रम हेर्ने पशुसेवा शाखाको प्राविधीक	सदस्य
पशुसेवा शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

आवश्यकताको आधारमा समीती बैठकमा वडा अध्यक्षहरु, गाउँपालीकाका विभिन्न शाखाका प्रमुख तथा प्रतीनिधी र विषय बेज्ञहरुलाई आमन्त्रन गर्नसकिने छ । बैठक व्यवस्थापनमा सहयोग गर्नको लागी पशुसेवा शाखाको कार्यालय सहयोगी परिचालन गरीनेछ ।

१. समितीको बैठकमा सहभागीहरुलाई प्रती बैठक रु १०००। भत्ता उपलब्ध हुनेछ । (नियमानुसार को कर कट्टी हुने)
२. ४ कोश भन्दा टाढाबाट आउने बिज्ञ तथा आमन्त्रीतहरुलाई नियमानुसारको दैनिक भ्रमण भत्ता उपलब्ध हुनेछ ।
३. खाजा खर्च रु. १५० तर कार्यालय समय भन्दा अगाडी वा पछाडी बैठक बसेमा खाना खर्च रु २५०। प्रती ब्यक्ती ।
४. स्टेशनरी तथा मसलन्द खर्च रु १०००। प्रती बैठक ।
५. बैठकमा १ जना कार्यालय सहयोगी

४१. सुचि(enventoryinventory)तयार सम्बन्धि कार्यविधि:-

- क) शाखाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका पशुपन्छी संख्या ,पशुजन्य पदार्थकोको उत्पादन, मासु पसल,एग्राभेट,पशु पन्छी फार्म,औषधी पसल समुह समिति आदिको विवरण संकलन गरि सूचि (Enventoryinventory) तयार गर्नेछ ।
- ख) यस्तो सूचि (Enventoryinventory) तयार गर्ने जिम्मा शाखाले कुनै व्यक्ति संघ संस्था लाई स्वीकृतवजेटको सीमा र परिधि भित्र रहि दिन सक्ने छ ।
- ग) तोकिएको दुरी भन्दा टाढा विवरण संकलनका लागि जाने कर्मचारीले नियमानुसार दैनिक तथाभ्रमण भत्ता पाउने छ भने सो भन्दा नजिक इन्धन खर्चमात्र पाउनेछ ।
- घ) सूचि (inventory) तयार गरि सकेपछि भुक्तानीका लागि सो पुस्तिका समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

४२.नस्ल सुधार कार्यक्रम:-

- क) शाखाले स्वीकृत कार्यक्रम र बजेट सीमा भित्र रहि कार्यक्षेत्र भित्रका पशुको उत्पादन तथा उत्पादकत्वबढाउन नस्ल सुधारका कार्यक्रम संचालन गर्ने छ ।
- ख) यसका लागि शाखा कृषकहरुलाई उन्नत जातका राँगो साढे बोका थुमा अनुदान सहकार्यमा उपलब्धगराउने छ ।
- नस्ल सुधारका लागि देहाय बमोजिमका विशेषता भएका पशुहुनु पर्नेछ ।

प्रजनन योग्य राँगो

- ❖ राँगो शुद्ध वा ५० देखि ७५ प्रतिशत मुर्दा जातको हुनु पर्ने छ । जात अनुसारको प्रस्ट देखिनेगुण हुनु पर्छ ।
- ❖ राँगोको माउ र बाबु असल गुणको साथै आमाको दुध उत्पादन कम्तीमा २००० लिटर प्रतिवेद भएकोबाट जन्मेको हुनु पर्छ ।
- ❖ राँगोको उमेर ३.५ देखि ४ बर्ष वा दुई दाँत साटेको हुनु पर्छ ।
- ❖ राँगोको दुवै अण्डकोष राम्रो संग विकास भएको हुनु पर्छ ।
- ❖ राँगो सरकारी फार्म वा कृ.ग. बाट जन्मेको हुनु पर्छ ।

प्रजनन योग्य साँढे

- ❖ साँढे शुद्ध वा ५० देखि ७५ प्रतिशत जिर्स जातको हुनु पर्ने छ । जात अनुसारको प्रस्ट देखिनेगुण हुनु पर्छ ।
- ❖ साँढेको माउ र बाबु असल गुणको साथै आमाको दुध उत्पादन कम्तीमा ३००० लिटर प्रतिवेद भएकोबाट जन्मेको हुनु पर्छ ।
- ❖ साँढेको उमेर २.५ देखि ३ बर्ष वा दुई दाँत साटेको हुनु पर्छ ।
- ❖ साँढेको दुवै अण्डकोष राम्रो संग विकास भएको हुनु पर्छ ।
- ❖ साँढे सरकारी फार्म वा कृ.ग. बाट जन्मेको हुनु पर्छ ।

प्रजनन योग्य थुमा

- ❖ थुमा शुद्ध वा स्थानीय जातको हुनुपर्ने छ । जात अनुसारको प्रस्ट देखिने गुण हुनु पर्छ ।
- ❖ थुमाको माउ र बाबु असल गुणको हुनु पर्छ ।
- ❖ थुमा को उमेर १.५ हुनु पर्छ ।
- ❖ थुमाको दुवै अण्डकोष राम्रो संग विकास भएको हुनु पर्छ ।

प्रजनन योग्य बोका

- ❖ बोका शुद्ध वा स्थानीय जातको हुनुपर्ने छ । जात अनुसारको प्रस्ट देखिने गुण हुनु पर्छ ।
- ❖ बोकाको माउ र बाबु असल गुणको हुनु पर्छ तथा २ वटा सन्तानबाट जन्मेको हुनु पर्छ ।
- ❖ बोकाको उमेर १देखि १.५ हुदा २५ के.जी. तौल हुनु पर्छ ।
- ❖ बोकाको दुवै अण्डकोष राम्रो संग विकास भएको हुनु पर्छ ।
- ❖ बोका उपलब्ध भएसम्म सरकारी फार्म वा कृ.ग. बाट जन्मेको हुनु पर्छ ।
- ❖ इन ब्रीडिङबाट जन्मेको हुनु हदैन ।

४३.अन्तर जिल्ला कृषक भ्रमण कार्यक्रम:-

उद्देश्य :-कृषकहरुलाई उन्नत प्रविधि देखाएर त्यसबाट प्रभावित भइ नयाँ प्रविधि अवलम्बन गर्न सघाउ पुर्याउनु ।

कार्यविधि:-

- ❖ भ्रमणको लागि केहि पढेका सिक्न सक्ने र सिकाउने भावना भएका कृषक छनौट गर्नु पर्दछ ।
- ❖ भ्रमण कार्यक्रम (अवलोकन स्थल, बस्ने स्थान आदि अग्रिम तयार गरि भ्रमण प्रारम्भ गर्नु पर्छ ।
- ❖ भ्रमणको शुरुमा परिचयात्मक कार्यक्रम राखि भ्रमणबारे स्पष्ट पार्नु पर्छ ।
- ❖ भ्रमणको क्रममा सबैलाई सक्दो सहूलियत दिने र अन्त्यमा समिक्षा गर्नुपर्छ ।
- ❖ भ्रमण अवधि ३ - ७ दिन र सहभागी संख्या २०- ३५ जना ।

क्र.स.	नम्सको विवरण	ईकाई	नम्स
	अवधि (कृषक आफ्नो गाउँपालिका बाटभ्रमण शुरु गर्न र फर्कन बाटोको म्याद बाहेक)	दिन	२-७
२	सहभागी कृषक	जवान	२०-३५
३	गाडी रिजर्भेसन तथा भाडा व्यवस्थापन	रु./दिन	१५०००/-
४	चियापान	प्रति दिन प्र.व्यक्ति	१५०/-
५	शैक्षिक सामग्री	रु. एकमुष्ट	४०००/-
६	सहभागी लाई दै.भत्ता	प्रति दिन प्र.व्यक्ति	१०००/-
७	सहजकर्ता बढीमा ५ जनासम्म	रु.प्रति दिन प्र.व्यक्ति	१५००/-

४४. जिल्ला कृषक भ्रमण कार्यक्रम :-

उद्देश्य :- कृषकहरुलाई उन्नत प्रविधि देखाएर त्यसबाट प्रभावित भइ नयाँ प्रविधि अवलम्बन गर्न सघाउ पुर्याउनु ।

कार्यविधि:-

- ❖ भ्रमणको लागि केहि पढेका सिक्न सक्ने र सिकाउने भावना भएका कृषक छनौट गर्नु पर्दछ ।
- ❖ भ्रमण कार्यक्रम (अवलोकन स्थल, बस्ने स्थान आदि अग्रिम तयार गरि भ्रमण प्रारम्भ गर्नु पर्छ ।
- ❖ भ्रमणको शुरुमा परिचयात्मक कार्यक्रम राखि भ्रमणबारे स्पष्ट पार्नु पर्छ ।
- ❖ भ्रमणको क्रममा सबैलाई सक्दो सहूलियत दिने र अन्त्यमा समिक्षा गर्नुपर्छ ।
- ❖ भ्रमण अवधि १- ३ दिन र सहभागी संख्या १०- २५ जना ।

क्र.स.	नम्सको विवरण	ईकाई	नम्स
	अवधि (कृषक आफ्नो गाउँपालिका बाट भ्रमण शुरु गर्न र फर्कन बाटोको म्याद सहित)	दिन	२-४
२	सहभागी कृषक	जवान	१०-२५

४	चियापान	प्रति दिन प्र.व्यक्ति	१५०/-
५	शैक्षिक सामग्री	रु. एकमुष्ट	२०००/-
६	सहभागी लाई दै.भत्ता	प्रति दिन प्र.व्यक्ति	८००/-
७	सहजकर्ता बढीमा ५ जनासम्म	रु.प्रति दिन प्र.व्यक्ति	१२००/-

४५. पशु आहार बिकास कार्यक्रम

पशुपालन क्षेत्रको व्यवसायिकरणका माध्यमबाट एकातर्फ दूध र मासुको उत्पादन र उत्पादकत्व बुद्धि गर्नुपर्ने अवस्था छ भने अर्कातर्फ व्यवसायिक दिगोपनाका लागि प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको विकास र लागत मुल्य न्यूनीकरण पनि हाम्रो सन्तुष्टिमा उत्तिकै महत्वपूर्ण छ । वर्ष भरि हरियो घाँसको उपलब्धता सुश्चित गर्नका लागि व्यवसायिक कृषक तथा कृषक समूह/समिति/सहकारीमार्फत उन्नत जातका हिउँदै/वर्षे र बहुवर्षे घाँसेबालिहरुको खेतीप्रवद्र्धन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ । उन्नत घाँसखेतीविस्तारका लागि प्रदेश सरकारले विभिन्न किसिमका प्रवद्र्धनात्मक कार्यक्रमहरु जस्तै घाँसको बीउ/बेर्ना/सेट्स/स्लिप/स्यापलिङ्ग आदिको उत्पादन र वितरण हिउँदै/वर्षे र बहुवर्षे घाँसको बेउ/बेर्ना/सेट्स वितरण उन्नत घाँस खेतिको आधारमा अनुदान उपलब्ध गराउने सामुदायिक वन तथा खेर गएको जग्गामा घाँस खेतीबिकास घाँस खेतिको लागि सिचाई व्यवस्थापन गर्न सोलार बोरिङ स्थापना, मल्टिफङ्गसन ग्रास हार्भेस्टर वितरण र मोटर सहितको च्यापकटर मेशिन वितरण जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको छ ।

(१) हिउँदै/वर्षे/बहुवर्षे घाँसको बीउ/बेर्ना/सेट्स वितरण कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

(क) पशुपालनमा आबद्ध व्यवसायिक कृषक/समूह/समिति/सहकारी, कम्पनि, फर्म र निजी उद्यमीहरुलाई वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेटको रकममा भित्र रहि निःशुल्क वितरण गर्नुपर्नेछ

(ख) सार्वजनिक खरिद ऐन२०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ बमोजिमको खरिद प्रकृया अपनाइनेछ ।

(२) उन्नत घाँस खेतिको आधारमा अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

(ख) पशु आहारा प्रयोजनको लागि खेतीगरिएको बहुवर्षिय घाँसको क्षेत्रफलको आधारमा प्रति हेक्टर रु.५० हजारसम्म उपलब्ध गराइनेछ ।

(ग) बिउ उत्पादन प्रयोजनको लागि खेतीगरिएको हिउँदै/वर्षे/बहुवर्षे घाँसको हकमा समेत क्षेत्रफल को आधारमा प्रति हेक्टर रु.५० हजारसम्म अनुदान दिन सकिनेछ।

४६.पशुपन्ध्री तथ्यांक संकलन,कम्पाईलेसन,तथा पशुसेवा शाखाको प्रोफाईल तयार कार्यक्रम:-

बर्बई गाउँपालिका पशुसेवा शाखाले सम्भव भएसम्म प्रत्येक वर्ष पशुपन्ध्री सम्बद्ध सम्पूर्ण तथ्यांक संकल गर्ने र संकलित सम्पूर्ण तथ्यांक कम्पाईलेसन तथा एकीकृत गरि पशुपन्ध्री संग सम्बन्धित कार्यक्रम,कृषक तथ्यांक, समुह सहकारी तथा फार्म संग सम्बन्धित तथ्यांक तथा प्रगति समेटेर प्रोफाईल प्रकाशन गर्ने कार्य गरिने छ। यसको लागि गा.पा बाट छुट्याईएको बजेटबाट आवश्यक कार्य जस्तै: पशुपन्ध्री तथ्यांक संकलनको लागि पशुपन्ध्री गणक गाउँपालिका/पशुसेवा शाखाले नियुक्ति गरि संकलन कार्य गर्ने,संकलित तथ्यांक पशुसेवा शाखाले कम्पाईलेसन तथा एकीकृत गरि प्रोफाईल छपाउने कार्य गर्ने ।

४७. कृषकसंग गाउँपालिका अध्यक्ष:-

पशुपन्ध्रीपालन व्यवसायलाई ब्यबस्थित,मर्यादित पेशाको रूपमा बिकास गर्न बर्बईगाउँपालिका अन्तरगत रहेका कृषकहरुको फार्म,समूह,सहकारी तथा पशुपन्ध्री संग सम्बन्धित सम्पूर्ण सरोकारवाला संग गाउँपालिका अध्यक्ष तथा अन्य जनप्रतिनिधि लगाएत सम्बन्धित प्राविधिक सहित को टिमले उनीहरुले गरेको,अपनाएको पशुपन्ध्री पालन ब्यवसायको अनुगमन,निरीक्षण, अबलोकन गरि आवश्यक सल्लाह परामर्श तथा आवश्यक परेमा बस्तुगत टेवा (कृषकहरुलाई नया प्रास सीप उपयोग गर्ने कार्यमा उत्प्रेरित गर्न प्रदान गरिने वस्तु जस्तै

पशुपालन व्यवसायाप्रती किसानलाई उत्प्रेरणा श्रीजना गराउने उदेश्यले यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन भएसम्म उत्कृष्ट कृषक, समूह, सहकारी, उद्धमी छनौट गरि पुरस्कृत गर्न सकिनेछ ।

कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया:-

गाउँपालिका पशुसेवा शाखाले पशुपालन व्यवसायमा संलग्न कृषक फार्म,समूह सहकारी तथा उद्धमीले गरेको कृषि व्यवसायको प्राविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गर्नेछ ।

सम्भाव्यता अध्ययनको आधारमा सकेसम्म प्रत्येक महिना एउटा कृषकको फर्म वा समुहमा गाउँपालिका अध्यक्ष सहितको टिम व्यवसाय गरेको स्थानमै पुग्नुपर्नेछ ।

किसानको घरदैलोमा पुगेर किसानले गरेको कार्यको अध्ययन गरिनेछ र कृषकहरुले गरेको/अपनाएको असल कार्य माईनुटिग गरिनेछ र कृषकले गर्नुपर्ने सुधार का कामहरुको बारेमा जानकारी दिईनेछ साथै प्राविधिक समस्या भए समाधान गर्ने प्रयास सम्बन्धित शाखाबाट गरिनेछ ।

पशुसेवा शाखाबाट लिएको सेवा/सहयोग र परामर्श बारे जानकारी लिइनेछ ।

कृषक संग गाउँपालिका अध्यक्ष कार्यक्रमको लागि उत्कृष्ट कृषक फार्म/समुह/सहकारीलाई अनुसूची -१ बमोजिम सुचना गरि मापदण्ड अनुसूची-२१ बमोजिम मापदण्ड अपनाई पशुसेवा शाखाले छनौट गरि गाउँपालिका अध्यक्ष बाट पुरस्कृत गरिनेछ।

यसरी चालु आ.ब.भरि अनुगमन गरिएका फार्म, समूह, सहकारी, उद्धमी तथा सरोकारवालालाई दफा ४५ को आर्थिक कार्यविधि बमोजिम १ महिला कृषक, १ पुरुष कृषक, १ समूह/सहकारी/उद्धमी/सरोकारवाला लाई पुरस्कृत गरिनेछ.

आर्थिक कार्यविधि:-

क्र.स.	विवरण	रकम	कैफियत
१	सहभागी भत्ता/यातायात भत्ता	५००/-	प्रति व्यक्ति दुरी अनुसार
२	मसलन्द क.सहभागीका लागि ख. व्यवस्थापन खर्च	१००/- १०००/-	प्रति व्यक्ति डायरी ,कलम, माईक्लियर व्याग आदि ब्यानर, बोर्ड मारकर ,प्रोजेक्टर मेटाकार्ड, न्युजप्रीन्ट पेपर ब्राउन पेपर, मास्किङ टेप, क्लिप,मास्क,ग्लोभ आदि
३	खाजा प्रति (दिन प्रति व्यक्ति)	१५०/-	अध्यक्ष,जनप्रतिनिधि,कर्मचारी तथा सहभागी कृषकहरुलाई समेत
४	अनुगमन भत्ता	१२००/-	
५	वस्तुगत टेवा	४०००/-	वस्तु गत टेवा भन्नाले सहभागी नया प्राप्त सीप उपयोग गर्ने कार्यमा उत्प्रेरित गर्न प्रदान गरिने वस्तु जस्तै बाखाको माउ, पशु औषधी तथा घाँसको बिउ/सेटस/बेर्ना ,विषादि,औजार उपकरण आदि सम्झनु पर्छ ।
६	दैनिक भ्रमण भत्ता	नियमानुसार	मुकाम बाट ४ कोष भन्दा टाढाको दुरीमा आउने र जाने दिन मात्र
७	सहयोगी भत्ता	८००/-	

पुरस्कार राशी	१००००/-महिला कृषक १००००/-पुरुष कृषक १००००/-समूह/सहकारी /उद्धमी/सरोकारवाला	बजेटको उपलब्धता भए गर्न सकिनेछ।

परिच्छेद-७

अनुदान तथा साझेदारी कार्यक्रम

४८. अण्डा तथा मासुमा आत्मनिर्भर कार्यक्रम अन्तरगत विभिन्न जातका कुखुरा वितरण कार्यक्रम

- क) छनौट भएको स्थानमा घरधुरी, बस्तीको सघनता, प्राविधिक उपयुक्तता हेरी एक समुहमा १० देखि २५ जनासम्मको समुह गठन गर्ने छ ।
- ख) गठन भएको समुहलाई कुखुरा पालन सम्बन्धि एक दिने आधारभुत अभिमुखिकरण तालिम, वडास्तरीय स्थलगत, समुहगत वा कार्यक्रम हेरि ३ (तीन) दिने गाउँपालिका, स्तरीय तालिमको व्यवस्था शाखाले गर्नेछ ।
- ग) कार्यक्रम संचालनार्थ छनौट भएका समूहका प्रति सदस्य खोर निर्माणका, कुखुरा खरिद, तथा कुखुरा सम्बन्धि व्यवस्थापनका लागि कार्यालयबाट अनुदान उपलब्ध गराई आर्थिक उत्प्रेरणाका कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- घ) गठन भएको समूह सदस्यका कुखुरालाई आवश्यकता अनुसार परिजिवी विरुद्ध का औषधी तथा खोपको व्यवस्था शाखाले गर्नेछ ।

कार्यक्रम सञ्चालनको आर्थिक पक्ष

क्र.स.	क्रियाकलाप	लागत रु.मा	कैफियत
१	समूह गठन:- क.सहभागी लाई खाजा प्रति सहभागी १५० ख.समुहलाई स्टेशनरी, रजिस्टर, सेतो कागज, फाइल, स्केल, क्यालकुलेटर, पन्चिड मेसिन, कापि कलम तथा सहजीकरण भ्रमण खर्च आदि व्यवस्थापन गर्न सकिन्छ ।	७०००/-	बजेट सिमा भित्र रही खर्च गर्नुपर्नेछ ।

४९.स्थानीय, न्यू हेम्पसायर तथा अष्ट्रोलपका चल्ला वितरण:-

बर्बई गाउँपालिका पालिका अन्तर्गत विभिन्न वार्डमा बसोबास गरेका विभिन्नसमुदायमा रहेका कृषकहरुबाट उन्नत पन्छीपालन गराई पन्छी तथापन्छीजन्य पदार्थमा आत्मनिर्भर हुन पारिवारिक पोषण तथा आहारमापूर्णता दिन सहयोग पुर्याउनका साथै उच्च मूल्यका पन्छीजन्य उत्पादनकोनिर्यात प्रवर्धन गर्न यस कार्यक्रमको कार्यविधिको आवश्यकता रहेकोले योकार्यविध, २०७७ तयार पारिएको हो ।

१. ग्रामीण भेगमा रहेका स्थानीय कुखुराको नश्व सुधार गर्न ।
२. पारिवारिक पोषणका लागि मासु तथा अण्डाको आपूर्ति गर्न ।
३. स्थानीय कुखुराको नश्व सुधार गरी पशुजन्य उत्पादनमा वृद्धि गर्ने ।

कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

१. वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत चल्ला ढुवानीका लागि मात्र बजेट व्यवस्थापन गर्ने। बजेटे स्थानीय जिल्ला दररेट अनुसार गर्ने गराउने।
२. चैमासिक अवधि अनुसार जुन चैमासिक कार्यक्रम राखिएको छ सोअनुसार कुखुरा विकास फर्मलाई समय तोकी कृषकले माग गरेको संख्याको आधारमा शाखाले चल्ला माग गर्ने ।
३. पशु सेवा शाखा तथा मार्फत आवश्यक मात्रामा चल्लाकोमाग गरी कुखुरा विकास फर्मको दररेट अनुसार सम्बन्धित कृषकसँग प्रति चल्ला खरीद रकम समेत संकलन गर्ने ।
४. सम्पूर्ण स्थानबाट माग संकलन पश्चात पशु सेवा शाखाको कर्मचारीलाई चल्ला ढुवानी पेशकी उपलब्ध गराउने ।
५. चल्ला ढुवानी गर्न खटिने कर्मचारीले पाउने सेवा सुविधा सोही कार्यक्रमबाट वा अन्य शीर्षकबाट उपलब्ध गराइनेछ ।
६. चल्ला श्रोत कुखुरा विकास फर्मसँग नियमित सम्पर्कमा रही चल्ला ढुवानी तथा वितरण गर्ने ।
७. वितरणको लागि खरीद गरिएका चल्ला ढुवानीका लागि स्थानीय स्तरसम्म पुर्याउन व्यवस्था गर्ने । ढुवानी गर्दा चल्लाको मृत्युदर ५ प्रतिशत भन्दा बढी हुनुहुँदैन ।
८. वितरण पश्चात विवरण संकलन गर्ने ।

५०. व्यवसायिक बाखा फार्महरुमा डिपिङ्ग ट्याङ्क निर्माण कार्यक्रम:-

बाह्य परजिवि कारण बाखाको वृद्धि बिकास उत्पादन र स्वास्थ्य प्रभावित हुनु अवागै बाखापालन व्यवसायबाट प्राप्त हुने आर्थिक लाभ समेत हास हुन पुग्दछ । यसर्थ बाखाको जातीय क्षमताबमोजिमको उत्पादन तथा उत्पादकत्व प्राप्त गर्न बाह्य परजिवीको नियन्त्रण अत्यावश्यक देखिन्छ । यसै तथ्यलाई मनन गर्दै गाउँपालिकाले डिपिङ्ग ट्याङ्क निर्माण कार्यक्रम अघि बढाउने छ ।

कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया:

- क) सम्बन्धित कार्यालयले वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी मुताविक यस कार्यविधी अनुसार संचालन गर्नेछ ।
- ख) यस कार्यक्रमअन्तर्गत सम्बन्धित कार्यालयले प्रदान गर्ने अनुदान रकम डिपिङ्ग ट्याङ्कको भौतिक संरचना निर्माण कार्यमा मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ ।
- ग) साझेदारी डिपिङ्ग ट्याङ्क निर्माणका लागि छनौट गरिने व्यवसायिक फार्म र तिनले पालना गनुपर्ने शर्तहरु निम्न बमोजिम हुनेछ ।
- १) छनौट गरिने व्यवसायिक बाखापालन फार्ममा कम्तिमा २० वटा प्रजनन योग्य माउ बाखा भएको हुनु पर्नेछ ।
- २) डिपिङ्ग ट्याङ्क अनुसूची-१३ बमोजिम निर्माण हुनुपर्नेछ ।
- ३) डिपिङ्ग ट्याङ्कनिर्माण गरिने स्थल प्राविधिक दृष्टिकोणबाट उपयुक्त हुनु पर्नेछ ।
- ४) फार्ममा जैविक सुरक्षाका उपायहरु अवलम्बन गर्नु पर्नेछ ।
- ५) छनौट गरिएका फार्महरुमा भएका प्रजनन योग्य बोका र माउ बाखाको छनौट तथा ट्यागिङ्ग गर्ने, कमसल बोकाहरुलाई

- ६) फार्ममा वर्षेमा ३ पटक बाह्य परजिवि नियन्त्रण गर्नु पर्नेछ ।
- ७) बाखापालन फार्ममा अनिवार्य रूपले पी.पी.आर. विरुद्धको खोप लगाएको हुनुपर्नेछ ।
- ८) बाखाहरुको बिमा गरेको हुनुपर्ने ।

५१. व्यवसायिक बाखा फार्ममा बोयर क्रस बोका वितरण कार्यक्रम:-

आय आर्जन, रोजगारि सृजना र गरिवि न्युनिकरणका सन्दर्भमा बाखापालन व्यवसायको महत्वपूर्ण स्थान रहेको छ । विगतमा समेत मासु उत्पादनका लागि उपयुक्त मानिएका उच्च उत्पादकत्व युक्त विदेशि नश्लका बाखाहरु आयातगरि स्थानीयजातका बाखाको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि जातिय सुधारका प्रयासहरु हुदै आएकोमा पछिल्ला केहि वर्ष यता बाखापालक कृषकहरु माझ बोयर क्रस जातको बाखाको लोकप्रियता अप्रत्याशित रूपले बढेको छ । बाखाको नश्ल सुधार गरि उत्पादकत्व बृद्धि गर्न तथा व्यवसायिकरणमा टेवा पुर्याउने हेतुले बर्दगाउँपालिकाले ५०-१००% बोयर जातका बाखाको ब्याडको बोका वितरण कार्यक्रम सञ्चालनमा गरिने छ ।

कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया :-

- (क) सम्बन्धित कार्यालयले बोयर बोका वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम बजेट र अख्तियारी मुताविक यस कार्यविधिको दफा ४९ को उपदफा ग को (१) देखि (९) सम्मका प्रावधानहरु अवलम्बन गर्नेछ ।
- (ख) व्यवसायिक बाखापालन फार्मको हकमा प्रति फार्म कम्तिमा २० वटा प्रजनन योग्य माउ बाखा र कृषक समूह/समिति/सहकारिको हकमा प्रति कृषक कम्तिमा ५ वटा माउ बाखा भएको १० घरधुरिका बिच एउटा ५०-१००% बोयर बोका वितरण गर्न सकिनेछ ।
- (ग) यस कार्यक्रम अन्तर्गत प्रजननको लागि निम्न गुण भएको ब्याडको बोयर बोका खरिद गर्नुपर्नेछ ।
- (१) दुई वा दुई भन्दा बढि पाठापाठी जन्माउने माउ बाखाको सन्तान भएको
- (२) बोकाको माउ र बाउको बिच नाता नभएको ।
- (३) राम्रो दूध दिने माउबाट जन्मेको ।
- (४) जातिय गुण प्रष्ट देखिने भएको ।
- (५) दुवै अण्डकोष राम्रोसंग बिकास भएको र समान आकार प्रकारको भएको ।
- (६) फूर्तिलो, दानापानि रुचाएर खाने, छाला, रौ सफा र चम्किलो, उमेर अनुसार शारीरिक बृद्धि भएको ।
- (७) चौडा छाति, बलियो खुट्टा तथा टाउको र गर्दनको अनुपात मिलेको शरिर भएको ।
- (८) प्रजनन सम्बन्धि रोग तथा अन्य रोगहरुबाट मुक्त रहेको ।
- (९) ६ महिना उमेर पुगेको र कम्तिमा ३० किलो शारीरिक तौल भएको ।

५२. गोठ तथा भकारो सुधार कार्यक्रम :-

- ❖ गोठ तथा भकारो सुधार गर्ने स्थान छनौट भए पश्चात सो स्थानमा रहेको पशुपालन र तरकारी खेतिको प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन गरी कार्यालयले अभिलेख राखेछ र पशु सेवा शाखामा सुरक्षित रहनेछ ।
- ❖ गोठ तथा भकारो सुधारमा अनुदान पाउने कृषकलाई जैविक विषादी वा कम्पोष्ट मल उत्पादनगर्नु पर्नेछ ।
- ❖ गोठ तथा भकारो सुधारमा अनुदान पाउने कृषकले अर्गानिक तरकारी खेती गर्नुपर्नेछ ।
- ❖ गोठ तथा भकारो सुधार संचालनार्थ छनौट भएका प्रति कृषक प्रति गोठ तथा भकारो सुधारका लागि कार्यक्रमबाट अनुदान साझेदारीमा ५०-८० प्रतिशत उपलब्ध गरिनेछ तर उक्त रकम प्रथम किस्ता वापत आधा काम पुरा भई कार्यालयबाट

❖ यस कार्यक्रममा छनौट हुने कृषकले २०-५० प्रतिशत रकम आफुले लगानि गरि कार्य गर्नुपर्नेछ ।

यस कार्यक्रमको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन् :-

- ❖ पशुपालन व्यवसायको उत्पादन लागत घटाई कृषकहरुलाई कामको लोड घटाउन ।
- ❖ पशुलाई स्वस्थ राख्न ।
- ❖ अर्गानिक तरकारी खेती गर्ने किसानलाई जैविक विषादी र कम्पोष्ट मल तयार गरी वातावरण स्वस्थ राख्न ।
- ❖ स्वस्थ दुध तथा मासु उत्पादन गर्न ।

कार्यक्रम संचालन विधि :-

- ❖ साना किसान लक्षित पशुगोठ तथा भकारो सुधार कार्यक्रम सम्भव भएसम्म का वडामा संचालन गरिनेछ । कार्यक्रमको प्रभावकारिता एवम् सफलता अनुसार अन्य वडाहरुमा क्रमशः कार्यक्रम विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
- ❖ स्वस्थ दुध तथा मासु उत्पादन गर्न ।

छनौटका आधार:-

- (१) गोठ तथा भकारो व्यवस्थित नभएको वा व्यवस्थित गर्न नसक्ने कृषक हुनुपर्ने ।
- (२) अर्गानिक तरकारी उत्पादन गर्ने कृषक हुनुपर्ने ।
- (३) छनौट गरिने स्थानमा विजुली, पानी एवम् अन्य पूर्वाधार विकास भएको ।
- (४) पशुपालन र अर्गानिक तरकारी खेती गर्न ईच्छुक भएको, साथै श्रोत साधन हुनु पर्ने ।
- (५) सम्भव भए सम्म कार्यक्रम स्थलमा कम्तिमा ७ घर हुनुपर्ने ।
- (६) अनुदान पाएका कुनै किसान वा समुहले व्यवसाय छोड्नु परेको कारण पशुसेवा शाखालाई दिनु पर्नेछ ।
- (७) दोहोरो सुविधा अनुदान एकै व्यक्ति वा समुहलाई दिइने छैन ।
- (८) अन्य कार्यक्रम सन्चालन गर्दाको आचरण राम्रो हुनुपर्ने ।

अनुगमन तथा मुल्यांकनका आधारहरु तपशिल बमोजिम हुनेछ ।

- (१) कार्य योजना
- (२) व्यवसायको सम्भाव्यता र उपयुक्तता
- (३) निवेदकले पालिरहेका पशुवस्तुहरुको संख्या
- (४) गोठ खोरको अवस्था र सुधारको आवश्यकता
- (५) घाँसको उपलब्धता र जग्गाको उपलब्धता
- (६) जैविक सुरक्षाको अवस्था र भाबी सुरक्षामा पर्ने सम्भाव्यता असरको अध्ययन
- (७) सामाजिक परिवेश र वस्ती विकासको सम्भावना
- (८) श्रोत साधनको पर्याप्तता
- (९) बाजारको पहुँच र सम्भाव्यता तथा व्यक्तिगत आचरण

५.३. आयआर्जन कार्यक्रम (गाई, भैसी, कुखुरा, बाख्रा, भेडा, बंगुर, माछा) सम्बन्धी कार्यक्रम:-

यस कार्यक्रमको लागि कानुनी रुपमा दर्ता भएका कृषक समुह, समिति, सहकारी, निजी फार्म, उद्योगी, व्यापारी, र सरोकारवाला संघ संस्थाहरुले आफुले चाहेको विषयमा पनि आवेदन दिई कार्यक्रम संचालन गर्न सक्ने छन् यो कार्यक्रम आयआर्जनका लागि मात्र संचालन गरिनेछ तर यस कार्यक्रममा आवेदनकर्ताले कुल लगानीको कम्तीमा ३० प्रतिशत भौतिक पूर्वाधार र मेसीनरी सामानमा नगद सहभागिता अनिवार्य गर्नु पर्नेछ ।

५४. व्यवसायोन्मुख क्रियाकलाप (कुखुरा, भेडा, बाख्रा, गाइ, भैसी, बंगुर, माछा)

सम्बन्धी कार्यक्रम :- यस कार्यक्रममा को लागि सामान्य रूपमा व्यासाय संचालन गरि रहेका तर पूर्णव्यावसायिक भइ नसकेका कृषक समुह, समिति, सहकारी, निजी फार्म, उद्योगी, व्यापारी, र सरोकारवाला संघसंस्थाहरूले आफुले चाहेको विषयमा पनि आवेदन देइ कार्यक्रम संचालन गर्न सक्ने छन र यो कार्यक्रमले व्यावसायिकरणगरी उत्पादनमा टेवा पुर्याउनुपर्नेछ पर्नेछ । तर यस कार्यक्रममा आवेदनकर्ताले कम्तीमा २० प्रतिशत नगद सहभागिता अनिवार्य गराउनु पर्नेछ ।

५५. पकेट प्याकेज कार्यक्रम (कुखुरा, भेडा, बाख्रा, गाई, भैसी, बंगुर, माछा):-

पकेट प्याकेज कार्यक्रम मा एक क्षेत्रमा रहेका एक विषयलाई प्रवर्धन गरी सो विषयका सम्पूर्ण उत्पादनहरूलाई एकिकृत रूपमा ब्रजारीकरण गर्न र एकल उत्पादनको पहिचान गराउनेखालका कार्यक्रमहरू संचालन गर्न इच्छुक कृषक समुह, समिति, सहकारी, निजी फार्म, उद्योगी, व्यापारी, र सरोकारवाला संघसंस्थाहरूले आवेदन गर्न सक्नेछन तर यसका लागि स्वलगानीको १० प्रतिशत नगद लगानी र १० प्रतिशत श्रमदान समावेश गरी व्यवसायिक कार्य योजना सहीत आवेदन गर्नुपर्ने छ र अनुदान रकम ५०-८० प्रतिशतमा नबढाइ कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

५६. सहकारी मार्फत संचालन गरिने कार्यक्रम (कुखुरा, भेडा, बाख्रा, गाई, भैसी, बंगुर, माछा):-

सहकारी मार्फत संचालन गरिने कार्यक्रममा सहकारी ऐन, २०७४ बमोजिम तथा प्रचलित सहकारी मापदण्डका आधारमा रहेका सहकारी संस्थाहरूले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र नियमानुसार कार्ययोजना बनाई कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि आवेदन दिन सक्नेछन् । तर सहकारी संस्थाको नाममा तोकिएर स्वीकृत भएको कार्यक्रम भएमा निर्देशिका, मापदण्ड र कार्यविधिले तोकेका कार्ययोजनामा अनिवार्य समावेश गर्नु पर्ने छ । यस कार्यक्रममा एक अवधिको लागि अनुदान रकम ५० प्रतिशत मात्र उपलब्ध गराइने छ ।

५७. पशु आहारा सेवा, चरन विकास तथा घाँस श्रोत विकास विकास कार्यक्रम:-

घाँस बीउ उत्पादन सम्बन्धी कार्यक्रम (डाले, घाँस, भुईँ घाँस, बहु वर्षिय, एकवर्षे मा सहकारी पशु आहारामा सुधार गरीने कार्यक्रमहरू जस्तै चरन खर्क सुधार उन्नत घाँस विकास स्थानिय घाँस अनुसन्धान र घाँस श्रोतविकास र घाँस विविधीकरण संरक्षण जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्न इच्छुक कृषक समुह, समिति, सहकारी, निजी फार्म, उद्योगी, व्यापारी, र सरोकारवाला संघ संस्थाहरूले आवेदन गर्न सक्नेछन तर यसका लागि भौतिक पूर्वाधार, मेसीनरी सामान र मुल बिउ वितरणमा लाग्ने कुल रकमको अधिकतम ५०-८० प्रतिशत मात्र अनुदान उपलब्ध गराइने छ । अन्य आवश्यक कार्यक्रम र अनुदानमा थप हुने नगद वाश्रम आवेदक स्वयमले सहभागिता गर्नुपर्ने छ । तर अनुसन्धानात्मक कार्यक्रममा प्राविधिक खर्च अनुदानमा समावेश गरिनेछ ।

५८. ह्याचरी निर्माण सुधार (कुखुरा) कार्यक्रम :-

यस कार्यक्रम अन्तर्गत कुखुरापालक कृषकलाई कुखुरा पालन व्यवसायमा सहभागी गराउन चल्ला उत्पादन तथा बिक्री वितरण गरी यस नगरलाई अण्डा तथा मासु उत्पादनमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यका साथ आर्थिक तथा प्राविधिक रूपले चल्ला उत्पादन गर्न ह्याचरी स्थापना र संचालन गर्न इच्छुक कृषक समुह, समिति, सहकारी, निजी फार्म, उद्योगी, आवेदन गर्न सक्नेछन तर यसका लागि भौतिक पूर्वाधार र मेसीनरी सामान खरिदमा अधिकतम ५० प्रतिशत सम्म अनुदान प्रदान गरिनेछ र अन्य संचालन र संचालन पूर्वका खर्चहरूमा अनुदान रकम दिइने छैन । यस अनुदानमा निम्न किसिमका ह्याचरी स्थापना तथा स्तरवृद्धिका लागि

क) साना ह्याचरी: प्रतिलट १००० चल्ला सम्म उत्पादन गर्ने उत्पादनक्षमता भएको ।

ख) मझौला ह्याचरी: प्रतिलट, १०००चल्ला भन्दा माथी, ३००० सम्मउत्पादन क्षमता भएको ।

परिच्छेद-६

५९. सेवा शुल्क तथा विविध कार्यक्रम

पशु उपचार सेवा शुल्क स्(बबरइ गाउँपालिका पशुसेवा शाखातथा मातहतका सेवाकेन्द्र को कार्यालय बाट पशु उपचार सेवा प्रदानगर्दा र औषधी बितरण गर्दा निशुल्क सेवा दीइरहेको अवस्थामा कार्यालय को पशुच बाट नजिक भएका सेवा ग्राही हरुले बढी औषधी संचित गर्ने गर्दा औषधी चाँडो सकीने र टाढाका सेवा ग्राही हरुले औषधी आवश्यकता अनुसार नपाउने र आधारभुत सेवा पाउन नसकीरहेको अवस्थामा राजस्व लगाएर कृषक लाई आर्थिक मार पार्ने उद्देश्य नभई औषधी बितरण कार्यलाई केही हद सम्म ब्यबस्थीत गर्न थोरै न्युनतम पशुपंक्षी दर्ता शुल्क लिन प्रस्ताव गरीयको प्रस्ताव स्वीकृत भएका तत्काल लागु हुने छ । र संकलीत राजस्व गाउँपालीका को संचित कोषमा जम्मा हुनेछ ।

क्र.स.	विवरण	सेवा	दर्ता शुल्क	कैफियत
१	पशु उपचार तथा पशुपन्छी दर्ता शुल्क	गाईभैसी	१०	
		भेडा/बाखा/बंगुर/खरायो	५	
		कुकुर/बिरालो/घोडा/खच्चड	२५	
		घरपालुवा पन्छीहरू	१	
		कुखुरा/हाँस/टर्की		
		माछा (प्रती १०० माछा)	१०	
		जंगली ठुला जनावर	१००/-	
		जंगली साना जनावर	७५/-	
		जंगली पन्छीहरू	२५/-	
२	प्रयोगशाला सेवा	गोबर परिक्षण	१०/-	
		पिसाब परिक्षण	२५/-	
		दुध परिक्षण (थुनेलो)	५०/-	
		रगत परिक्षण	१००/-	
		पशु पोष्टमार्टम	५००/-	
		पन्छी पोष्टमार्टम	१००/-	
३	कृतिम गर्भाधान	भैसी/साँढेको बिर्यको	१००/-	
		बोकाको बिर्यको	५०/-	
४	गर्भ परिक्षण	गाई/भैसी	२५/-	
५	प्राविधिक अनुगमन	स्तर अनुसार तोकिएको पारिश्रमिक	नेपाल सरकारको प्रचलित आर्थिक नर्मसमा तोकिए बमोजिम	
६	बन्ध्याकरण	राँगा/साँढे	२५	

७	भ्याक्सिन	गाई/भैसी/भेडा/बाखा/कुकुर/कुखुरा	पशुसेवा विभागको खोप संबन्धी कार्यविधि अनुसार	उपलब्ध भएसम्म
८	पशुपन्छी तथा मत्स्य फार्म दर्ता/नबिकरण/सुचिकृत	-	दर्ता- २०० नबिकरण- १००	प्रत्येक वर्ष नबिकरण नभए १०० को दरले/राजस्व लाग्ने ।
९	समुह दर्ता तथा नबिकरण	सम्पूर्ण पशुपन्छिपालन तथा मत्स्यपालन	दर्ता- २०० नबिकरण- १००	

६०. विविध:-

क)प्रचलित कानुन बमोजिम लागु हुने:-पशु सेवा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धि प्रचलित ऐन,कानुन,कार्यविधि (संघीय तथा प्रादेशिक) उल्लेख भएकोमा सो बमोजिम तथा उल्लेख नभएको कार्यक्रमको हकमा यसैकार्यविधि बमोजिम कार्यान्वयन हुनेछ । साथै गाउँपालिका बाट यस अघि पशु सेवा संग सम्बन्धित कार्यक्रमसंचालन भएगरेका कार्यहरु यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिनेछ ।

ख)कार्यविधि संशोधन तथा परिमार्जन :बबई गाउँपालिकागाउँ कार्यपालिकाले यस कार्यविधिमा समय सापेक्ष आवश्यक संशोधन तथा परिमार्जन गर्नेछ ।

अनुसूची-१

प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धि सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति.....

प्रस्तुत विषयमा बबईगाउँपालिका पशुसेवा शाखाको आ.व. .... को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार पुर्ण अनुदान/लागत सहभागीता/सहुलियत अनुदानमा सिमान्तकृत सबै जातजातीका गरिब घरपरिवार /महिला/एकल महिला वर्ग लक्षित गाई, भैसी, भेडा/बाखा,बंगुर, कुखुरा, मत्स्य पालनकार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि बबई गाउँपालिका स्थायी बसोबास गरेका कार्यक्रमले तोके अनुसारका व्यक्ति/कृषक समूह/समिति सहकारी निजी व्यवसायी उद्यमीले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशित भएको मितिले .....दिन भित्र तपसिलमा उल्लेखित विवरण सहितको आवेदन फाराम सम्बन्धित बबईगाउँपालिका पशुसेवा शाखामा पेश गर्न हुन जानकारी गराईन्छ । प्रस्तावहरुलेसरकारी निकायबाट बिगत दुई आर्थिक वर्षमा एक लाख भन्दा माथीको नगद तथावस्तुगत यस्तै प्रकृतिको कार्यक्रममा अनुदान सहयोग लिई सकेको भए छनौट प्रक्रियामासमावेश गराईने छैन । विस्तृत जानकारी लागि सम्बन्धित बबई गाउँपालिका पशुसेवा शाखामासम्पर्क राख्न हुन अनुरोध छ । जानकारीका लागि.....को फोननं.....मा सम्पर्क राख्न सकिनेछ ।

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	संख्या	अधिकतमअनुदान/प्राप्तकर्ताको नाम	प्रस्ताव पेश गर्न गर्ने/गर्ने

				साझेदारहरु

प्रस्ताव साथ सम्मिलित हुनुपर्ने कागजातहरु:

१. अनुसूची-२ को बमोजिम रु.१० को टिकट टाँस गरेको आवेदन ।
२. अनुसूची-३ बमोजिमको कार्ययोजना सहितको प्रस्ताव ।
३. सम्बन्धित व्यक्तिको नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपी ।
४. कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रियामा तोकिए बमोजिमका अनुसूचीहरु ।
५. कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको जग्गाको स्वामित्व देखिने कागजातको प्रतिलिपि ।
६. लिजमा लिएको जग्गाको हकमा करारनामा वा सम्भौता पत्र ।
७. प्रचलित कानून बमोजिम आधिकारिक निकायमा संस्था/फर्म/व्यवसाय दातृ तथा नवीकरण र पान भ्याट दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।
८. समूह/समिति/सहकारीको हकमा कार्य समितिको निर्णयको प्रतिलिपि ।
९. अधिल्लो आ.व को लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
१०. अनुसूची ४ बमोजिमको अनुदान तथा लागत साझेदारी गर्ने प्रतिबद्धता , अनुसूची ५ बमोजिमको स्वघोषणा र अनुसूची ६ बमोजिमको सिफारिस पत्र ।
११. फर्म/समूह/नीजि व्यवसायी फार्महरुले पशुको विवरण (समूहको हकमा प्रत्येक सदस्यहरुको
१२. प्रस्ताव पेश गर्नु अगाडी आफ्ना पशुको बिमा गरेका कागजातहरु
१३. अन्य प्राविधिक प्रमाण पत्र भए सोको प्रतिलिपीहरु ।
१४. बबई गाउँपालिका अन्तर्गत पशुसेवा शाखामा दर्ता भएका कृषक समूह दर्ता

अनुसूची-२ आवेदनको ढाँचा

श्रीमान् .....
(.....)|

विषय:- .....कार्यक्रममा प्रस्तावना पेश गरेको बारे ।

यस बबई गाउँपालिकाको मिति ..... को प्रकाशित सूचना अनुसार हामीले यस आ.व.मा बबई गाउँपालिका पशुसेवा शाखाको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार पूर्ण अनुदान/लागत सहभागिता/साना किसान सहूलियत अनुदानमा ..... कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि इच्छा भएकोले तपसिल बमोजिमका कागजात राखी यो आवेदन पेश गरेका छु/छौ । उक्त कार्यक्रम प्राप्त भएमा यस सम्बन्धि सम्झौता र मापदण्ड अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछु/छौ र यस कार्यक्रमको लागि गरिएको सम्झौता तथा मापदण्ड विपरित गरेको पाईएमा विद्यमान कानून बमोजिम कार्यवाहीको भागेदारी हुन मन्जुर रहेको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु/छौ ।

संलग्न कागजातहरुको सुची प्रस्तावकको नाम थर:

दस्तावेज:-

स्थायी ठेगाना:

प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम :-

कार्यक्रम सञ्चालन हुने स्थानको पुरा ठेगाना:

सम्पर्क नम्बर:-

अनुसूचि ३ व्यवसायिक योजना

(१) प्राविधिक प्रस्ताव

१.प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम :-

२.कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने स्थान :-

३.आवेदकको नाम :-

४.आवेदकको सम्पर्क नम्बर :-

५.आवेदक संस्था/फार्म/कम्पनि/उद्योग/व्यवसाय दर्ता नम्बर :-

६.संस्था/फार्म/कम्पनि/उद्योग/व्यवसायको उमेर (दर्ता वा स्थापना पश्चातको अबधि) वर्षमा :-

७.भ्याट/पान दर्ता नम्बर :-

८.प्रस्तावित कार्यक्रम को लागत अनुमान रु. :-

९.प्रस्तावक आफ्नै श्रोतबाट व्यहोर्ने रु. :-

१०.सम्बन्धित कार्यालयबाट माग रकम :-

११.प्रस्तावित कार्यक्रमको उद्देश्य :-

१२.प्रस्तावित कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा विद्यमान भौतिक पूर्वाधार :-

१	सडक सुविधा छ/छैन		२	सडक कस्तो छ पक्कि/कच्ची	
३	बिजुली बत्तिको सुविधा छ /छैन		४	नजिकको बजारको नाम	
५	बजारसम्मको दुरी कि.मि मा		६	सदरमुकाम सम्मको दुरी कि.मि मा	
७	खानेपानी को सुविधा छ /छैन		८	जग्गाको स्वामित्व(लिज/आफ्नै)	

१३	जग्गा भवन,मेसिनरी औजार,उपकरण,सवारी साधन,पशुपन्छी किसिम संख्या उल्लेख गर्ने :-						
	क्र.स.	विवरण		ईकाई	परिमाण	कैफियत	
१४	प्रस्तावित कार्यक्रमा बाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुनेहरुको संख्या						
१५	लक्षित समुदाय अप्रत्यक्ष लाभान्वित हुने		महिला	दलित	जनजाति	अन्य	

	संख्या				
१६	प्रस्तावित कार्यक्रमबाट सम्पन्न हुने क्रियाकलापहरू				
१७	कार्यक्रम समाप्ति पश्चात अपेक्षित उपलब्धिहरू (बुँदागत रूपमा सम्भव भए परिमाण समेत खुलाउने)				
१८	प्रस्तावित कार्यक्रममा अन्य निकायहरू समेत सामेल हुने भए तिनको नाम र सहकार्य खुलाउने				
	क्र.स.	सहकार्य गर्ने अन्य निकायको नाम	सहकार्य रकम रु.		
१९	प्रस्तावले बिगत बर्षमा सम्पन्न गरेका उल्लेखित कार्यहरू (प्रस्तावित कार्यक्रमसंग मेला खाने मात्र)				
२०	उपरोक्त कार्य सम्पादनको लागि भएको लगानी रु.				
२१	प्रस्तावित कार्यक्रमकोलागि प्रस्ताव को तालिम तथा अनुभव:-				
२२	आवेदकसंग विद्यमान जनशक्ति विवरण				
	क्र.स.	आवेदकको नाम	दक्षता,तालिम/शैक्षिक योग्यता		
२३	प्रस्तावित कार्यक्रमले बातावरणमा पार्न सक्ने नकारात्मक असरहरू :-				
२४	प्रस्तावित कार्यक्रमबाट बातावरणीय असर न्यूनीकरणका लागि अपनाईने उपायहरू				
२५	प्रस्तावित कार्यक्रमले सृजना गर्ने रोजगार संख्या :-				

माथि उल्लेखित विवरणहरु ठिक साँचो छ, झुठा ठहरेमा कानून बमोजिम सहुला बुझाउँला :-

नाम	
पद	
हस्ताक्षर	
मिति	
संस्थाको छाप	

अनुसूची-४ लागत साझेदारीको प्रतिबद्धता

बबई गाउँपालिका पशु सेवा शाखाको..... मिति ..... को .....मा प्रकाशित सूचना अनुसार बबई गाउँपालिका .....नं. वडा ..... गाँउ/टोल स्थायी ठेगाना भएको श्री .....ले लागत साझेदारीमा ..... कार्यक्रम सञ्चालनका लागि पेश गरेको व्यवसाय योजना अनुसार अनुमानित कूल लागत रु..... को .....प्रतिशतले हुन आउने रु. .... अक्षरुपि ..... बराबरको लगानी आफ्नो आन्तरिक श्रोतबाट व्यहोर्ने कार्यक्रम सम्पन्न गर्ने प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछु ।

नेबेदकको

दस्तखतः

दायाँ	बायाँ

नामः
मितिः
संस्थाको छापः

समान प्रकृतिको अनुदान नलिएको स्वघोषणा

बबई गाउँपालिका पशु सेवा शाखाको..... मिति ..... को .....मा प्रकाशित सूचना अनुसार बबई गाउँपालिका .....नं. वडा ..... गाँउ/टोल स्थायी ठेगाना भएको श्री.....ले अनुदान तथा लागत साझेदारीमा ..... कार्यक्रम सञ्चालनका लागि पेश गरेको व्यवसाय योजना संग मेल खाने कार्यका लागि विगत २ वर्ष भित्र स्थानीय सरकार संघिय सरकार वा प्रदेश सरकारको मातहतका मन्त्रालय/निर्देशनालय/विज्ञ केन्द्रबाट अनुदान नलिएको स्वघोषणा गर्दछु । अन्यथा फेला परेर कसुरदार ठहरेमा सम्झौता रद्द लगाएत नियमानुसारका अन्य सजाय भोग्न समेत तयार छु ।

नेवेदकको

दस्तखतः

झाँया	बाँया

नामः
मितिः
संस्थाको छापः

अनुसूची-६ सिफारिस पत्र

श्री.....
.....|

बेपथ :- सिफारिस गरिएको बारे ।

उपरोक्त सम्बन्धमा बबई गाउँपालिकाले मिति ..... को .....मा प्रकाशित सूचना अनुसार बबई गाउँपालिका .....नं. वडा ..... गाँउ/टोल स्थायी ठेगाना भएको श्री.....ले अनुदान तथा लागत साझेदारीमा ..... कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सिफारिस पाँउ भनी यस कार्यालयमा निवेदन दिएकोमा संलग्न कागजातहरूको अध्ययन तथा आवश्यक जाँचबुझ गर्दा निजले पेश गरेका विवरणहरू सहि रहेको र सोही प्रकृतिको कार्यमा विगत २ वर्ष भित्र कुनै अनुदान लिएको देखिन नआएकाले निजको प्रस्ताव छनौट प्रकृत्यामा संलग्न गरिदिनुहुन सिफारिस गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

सिफारिस गर्नेको

दस्तखतः

नामः

मितिः

स्थलगत प्रमाणीकरण मुल्याङ्कन फारम

(क) सामान्य जानकारी

१) जिल्ला:

२) आवेदकको नाम:

३) स्थायि ठेगाना:

४) प्रस्तावित कार्यक्रमको नाम:

५) कार्यक्रम सञ्चालन स्थलको ठेगाना:

६) स्थलगत प्रमाणीकरण मिति:

७) स्थलगत प्रमाणिकरणमा संलग्न पदाधिकारीको विवरण:

क्र.स	पदाधिकारीहरुको नाम	पद	सहि

(ख) आवेदकको मुल्याङ्कन

क्र.स	मुल्याङ्कनका सूचकहरु	भार	प्राप्ताङ्क
१	भौतिक क्षमता	३०	
१.१	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको जग्गा वा भवन आवेदकको स्वामित्वको छ/छैन		
१.२	प्रस्तावित कार्यक्रमसञ्चालन गर्न प्रयाप्त जग्गा छ/छैन		
१.३	भविष्यमा विस्तारका लागि जग्गा उपलब्ध हुनसक्ने संभावना छ/छैन		
१.४	बाढि पहिरोले तीक्ष्ण नपुग्ने अवस्था छ/छैन		
१.५	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलमा बाटो, पानि तथा बिजुलीको सुविधा छ/छ		

१.६	भौगोलिक हिसावले उक्त स्थानमा प्रस्तावित कार्यक्रमसञ्चालन गर्न उपयुक्त छ/छैन		
२	प्राविधिक क्षमता	१५	
२.१	प्रस्तावित कार्यक्रमसंग मेल खानेक्रियाकलापमा हाल संलग्नता छ/छैन		
२.२	आवश्यक प्राविधिक सेवा टेवा प्राप्त हुन सक्ने अवस्था छ/छैन		
२.३	आवेदक सम्बन्धित वर्षेयकोतिलिम अनुभव प्राप्त छ/छैन		
३	वित्तिय क्षमता	१५	
३.१	आवेदक लागतसाम्भेदारीगर्न सक्ने आर्थिक अवस्था छ/छैन		
३.२	साम्भेदारीका लागि बैक मौज्दात वा चालितसत्र कारोवार बचत छ/छैन		
३.३	आवश्यक रकम वित्तिय संस्थाबाट ऋण प्राप्त गर्नसक्ने अ छ/छैन		
४	वातावरणीय उपयुक्तता	१०	
४.१	प्रस्तावित कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्दास्थानीय बासिन्दाबाट विरोध नहुने अवस्था छ/छैन		
४.२	प्रस्तावित कार्यक्रमले वातावरणमा नकरात्मक असर नपुग्ने छ/छैन		
५	अन्य पक्षहरु	२०	
५.१	संस्था/व्यक्तिको व्यवसायिकक्रियाशिलता छ/छैन		
५.२	दर्ता, नविकरण, अडिट, र करचुक्ताअध्यावधिक छ/छैन		
५.३	आवश्यक कच्चा पदार्थ प्राप्त हुन सक्ने अवस्था छ/छैन		
५.४	उत्पादित वस्तुको सहज बजारीकरण हुन सक्ने अवस्था छ/छैन		
६	स्थलगत टोलीको राय	१०	
६.१	प्रस्तावमा उल्लेखित कुरा र स्थलगत अवस्था बिच समानता छ/छैन		

६.२	आवेदक संग लागतसाभेदारीगर्न उपयुक्त छ/छैन		

नोटः
 -उपरोक्तानुसार स्थलगत प्रमाणिकरणका दौरान सकरात्मक अवस्था भेटिए ५ अङ्क र नकरात्मक अवस्था भेटिए ० अङ्क प्रदान गर्दा कूल ४० अङ्क प्राप्त गर्न सफल प्रस्तावहरुको प्राथमिकिकरण गरिनेछ । कूल ४० भन्दा कमअङ्क प्राप्त गरेका प्रस्तावहरु छनौटका लागि प्रस्ताव मुल्याङ्कन गरिने छैन ।
 -प्रस्ताव मुल्यांकनगर्दा प्राविधिकले आवश्यक ठानेमा कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार मुल्यांकनका आधार र भारहरु परिमार्जन वा थपघट गरि कार्य गर्न सकिन्छ ।

(ग) आवेदकसंग विद्यमान भवन, सवारि साधन, ठूला मेशिनरि र उपकरणहरुको विवरण

क्र.स	विवरण	परिमाण	अवस्था

(घ) स्थलगत प्रमाणिकरणमा भेटिएका अन्य थप विवरण भए उल्लेख गर्ने

- (१)
- (२)
- (३)
- (४)

(ङ) स्थलगत प्रमाणीकरण टोलिको राय
 स्थलगत प्रमाणिकरणमा भेटिएका तथ्यहरुको आधारमा आवेदकसंग अनुदान तथा साझेदारी लागत गरि प्रस्तावित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न उपयुक्त हुन्छ/हुदैन भनि राय पेश गर्ने ।

क्र.स	स्थलगत प्रमाणीकरणगर्नेपदाधिकारीको नाम	हुन्छ/हुदैन	दस्तखत

अनुसूची-द (क)
सम्पूर्ण कार्यक्रमको प्रस्ताव मुल्यांकन फाराम

क्र.स	मुल्यांकनका आधारहरु	भार (प्रतिशत)	प्राप्ताङ्क
१	संस्थाको उमेर र अनुभव	५	
१.१	३ वर्षभन्दा घटी	१	
१.२	३ देखि ५ वर्ष सम्म	२	
१.३	६ देखि ८वर्षसम्म	३	
१.४	९ देखि ११वर्षसम्म	४	
१.५	१२ भन्दा माथि	५	
२	कार्यक्रम कार्यान्वयन स्थलको भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	२०	
२.१	सडक सुविधा भएको	४	
२.२	विजुलिको सुविधा भएको	२	
२.३	खानेपानिका सुविधा भएको	२	
२.४	जग्गा आफ्नो भएको	८	
२.५	आफ्नै स्वामित्वकोभवन, भौतिक पूर्वाधारवासाधन यन्त्र उपकरण भएको	४	
३	प्राबिधिक दक्षता/सम्बन्धितालिम (संस्थाको हकमा स्थायी कामदारहरुको)	१०	
३.१	७ दिन अवधि सम्मको तालिम	२	
३.२	७ देखि १५ दिन अवधि सम्मको तालिम	४	
३.३	१६ देखि ३० दिन अवधि सम्मको तालिम	६	
३.४	१ महिना देखि ३ महिना अवधि सम्मको तालिम	८	
३.५	३ महिना भन्दा बढि अवधिको तालिम	१०	
४	वित्तिय क्षमता	४	
४.१	स्वलगानि गर्न सक्ने आधार भएको	२	
४.२	अन्य निकायबाट सहयोग प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था रहेका	२	

५	प्रत्यक्ष लाभविन्वत संख्या	५	
५.१	५ जना सम्म	१	
५.२	५ देखि १० जना सम्म	२	
५.३	११ देखि १५ जना सम्म	३	
५.४	१६ देखि २० जना सम्म	४	
५.५	२१ भन्दा बढि	५	
६	वातावरणिय उपयुक्तता	६	
६.१	प्रस्तावित कार्यक्रमको वातावरणिय प्रभाव आंकलन गरिए	३	
६.२	वातावरणिय प्रभाव न्युनिकरणका उपायहरु सामेल गरिएको	३	
७	अन्य पक्षहरु	२०	
७.१	बिगतमा सम्पादित काम र प्रस्तावित कार्यक्रम बिच तालमेल रहेको	५	
७.२	संस्थाको अवस्थीत र प्रस्तावित कार्यक्रमसञ्चालन स्थल बिचको तादाम्यता	५	
७.३	कार्यविधिअनुसारका फर्मेट र अनुसूचीहरुको पालना	५	
७.४	भईरहेको व्यवसाय नभइ लगानि गर्ने खोजिएको नयाँ	५	
८	स्वीकृतकार्यविधिका अनुसार थप आधारहरु	२३	
८.१	सूचनामुताविक सम्बन्धित कार्यालयको प्राथमिकता	५	
८.२	आर्थिक प्रस्तावको गुणस्तर	५	
८.३	प्राविधिक प्रस्तावको गुणस्तर	५	
८.४	व्यावासायिक कार्य योजनाको स्पष्टता	५	
८.५	नियमानुसारको दस्तुर वा टिकट टाँस	३	
९	पेश भएका विवरणहरुको बिश्वसनियता	७	
९.१	आवश्यक कागजातहरुको संलग्नता	५	
९.२	स्थानीयवासिन्दाबाट विरोध नहुने प्रमाण	२	
	जम्मा	१००	

अनुसूची-द(ख)

लागत सहभागीतामा संचालन हुने कार्यक्रम छनौट मूल्याङ्कनकोफाराम ढाँचा

क्र. स.	द.न.	आवेदकको नाम ठेगाना	व्यवसाय/समूह/सहकारीको नाम ठेगाना	मूल्यांकनको आधार र अंक प्रतिशत					कुल प्राप्तांक	कै.
				कार्य योजना- २५	व्यवसायको प्राविधिक सम्भाव्यता/उपयुक्तता- २५	व्यवसायको भौगोलिक उपयुक्तता- १०	आर्थिक सहभागिता - २५	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन- १५		

अनुसूची-द(ग)

साना किसान तथा सहूलियत अनुदानमा संचालन हुने कार्यक्रम छनौटमूल्याङ्कनकोफाराम ढाँचा

क्र. स.	द. न.	आवेदकको नाम ठेगाना	व्यवसाय/समूह/सहकारीको नाम ठेगाना	मूल्यांकनको आधार र अंक प्रतिशत						कुल प्राप्तांक	कै.
				कार्य योजना- २०	व्यवसायको प्राविधिक तथा भौगोलिक सम्भाव्यता/उपयुक्तता- १५	आहाराव्यवस्थापनलाइ एकोडालेघाँस लेकम्तीमा ६महिनापुग्ने(२५)	पशु पन्छीकोए उटा बर्ग/जातला ईमात्रसमेटे रभएकोसमुहव्यवसाय फार्मकोना माकरण(१०)	आफुलेपालेका पशुको,नियमित बिमागर्ने गरेको,९२०)	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन- १०		

अनुसूची-द(घ)

भकारो सुधार अनुदान कार्यक्रम छनौट मूल्याङ्कनकोफाराम ढाँचा

क्र.स	द.न	आवेदकको नाम ठेगाना	व्यवसाय /समूह/सहकारीको नाम ठेगाना	मूल्यांकनको आधार र अंक प्रतिशत						कुल प्राप्तांक	कै.
				कार्य योजना-२०	व्यवसायको प्राविधिक तथा भौगोलिक सम्भाव्यता/उपयुक्तता-२०	आहाराव्यवस्थापनडालेघाँसखेतीपालेकापशुलाई(३देखी६महिनापुग्ने(२०)	पशुपन्छीकोएउटा बर्ग/जातलाईमात्र समेटेरभएकोसमुह व्यवसायफार्मको नामाकरण(१०)	आफुलेपालेकापशुको,नियमित बिमार्गने गरेको,९२०)	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन-१०		

अनुसूची-९

सम्झौता-पत्र

बबई गाउँपालिका पशु सेवा शाखा को आ.व..... को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार अनुदानर लागत साझेदारीमा .....कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि मिति.....गते प्रकासित सूचना मुताबिक पेश हुन आएका प्रस्तावहरु मध्ये यस बबई गाउँपालिकोमिति.....को .....स्तरिय निर्णयबाट श्री ..... को प्रस्ताव छनौट भएको हुदाँ .....(यस अघि प्रथम पक्ष भनिने) र श्री.....(यस पछि दोश्रो पक्ष भनिने) का बिच तपसिल बमोजिमका शर्तहरु पालना गरि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न मन्जुर भएर यो द्विपक्षिय सम्झौता गरिदियौं/लियौ ।

इतिसम्बत.....साल.....महिना.....गते.....रोज शुभम् ।

तपसिल

- (१).....कार्यक्रमबबई गाँउपालिका ..... नं. वडाको .....गाँउ/टोलमा मिति .....सम्ममा सम्पन्न गरिनेछ ।
- (२) प्रथम पक्षले .....कार्यक्रम सञ्चालनको लागि दोश्रो पक्षले पेश गरेको व्यवसाय योजना मुताबिक निम्न बमोजिमका क्रियाकलापहरुका लागि अनुदान उपलब्ध गराउने छ ।

क्र.स	क्रियाकलाप/विवरण	अनुमानित लागत रु.	प्रथम पक्षले व्यहोर्ने रु.	दोश्रो पक्षले व्यहोर्ने रु.
जम्मा				
अक्षरुपि				

(३) प्रथम पक्षले अनुदान रकमबाट ३ प्रतिशत कन्टिजेन्सि वापत र नियमानुसारका अन्य कर कटटा गरि बाकि रकम दोश्रो पक्षको बैङ्क खातामा भुक्तानी दिनेछ ।

(४) दोश्रो पक्षले स्वीकृत प्रस्ताव मुताविकको डिजाईन र लागत ईष्टिमेन्ट अनुसारका सम्पूर्ण कार्यहरु उच्च गुणस्तर कायम राखि निर्धारित समय भित्र सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

(५) कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक निर्माण सम्बन्धित डिजाईन, ईष्टिमेन्ट, सुपरभिजन, रनिङ्ग बिल, अन्तिम बिल, र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन लगायतका सबै प्राविधिक कार्यहरु तथा निर्माण, खरिद, ढुवानि, सञ्चालन र जग्गाको व्यवस्था आदि दोश्रो पक्षले गर्नेछ ।

(६) दोश्रो पक्षले सुरुमा आफ्नो लगानिबाट कार्य सुरुवात गरि सम्पन्न भएको कामको नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त पविधिकले तयार गरेको मेजरमेन्ट बुक, रनिङ्ग बिल, कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, नियमानुसारको भ्याट बिल र अन्य आवश्यक कागजात सहित भुक्तानीका लागि पेश गरे पश्चात प्रथम पक्षले स्थलगत प्राविधिक प्रतिवेदनको आधारमा मनासिव ठहरे बढिमा २ किस्तामा अनुदान रकम भुक्तानी गर्नेछ ।

(७) प्रथम पक्षले कुनैपनि समयमा संचालित कार्यको अनुगमन/निरीक्षण गरि सम्झौता मुताविक कार्य भए/नभएको अनुगमन गर्न र आवश्यक सुझाव दिन सक्नेछ ।

(८) कार्यक्रम सञ्चालनका दौरान वा सम्पन्न भए पश्चात सञ्चालन, मर्मत सम्भार, व्यवस्थापन, जोखिम र दिगोपनाको लागि गरिने कार्यहरु तथा अप्रत्याशित रुपमा श्रृजित सबै प्रकारका दायित्व र जिम्मेवारि दोश्रो पक्षको हुनेछ ।

(९) दोश्रो पक्षले कार्यक्रम सञ्चालन स्थलमा सबैले देखे गरि अनिवार्य रुपले कार्यक्रमको नाम, ठेगाना तथा सहयोगि निकायको नाम र अनुदान रकम उल्लेखित होडिङ्ग बोर्ड सबैले देखे गरि राख्नु पर्नेछ ।

(१०) दोश्रो पक्षले नियमित रुपमा (कम्तिमा चौमासिक अवधिको) कार्यक्रमको प्रगति, उपलब्धि तथा कारोवार सम्बन्धि विवरणहरु प्रथम पक्षलाई अनिवार्य रुपमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(११) कार्यक्रम सञ्चालनका दौरानमा कुनै कुरा हेरफेर वा परिमार्जन गर्नु परेमा दुवै पक्षको आपसि सहमतिमा हुनेछ ।

(१२) सम्झौतामा उल्लेख हुन छुटेका विषयको हकमा यसै कार्यविधि र प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

(१३) प्रथम पक्षले सम्झौता मुताविकको काम नभै रकम दुरुपयोग हुन सक्ने देखेमा एक पटकका लागि सचेत गराउने र त्यसो गर्दा पनि सुधार नदेखिएमा एक पक्षिय रुपमा सम्झौता भंग गर्ने र हिनामिना भए बराबरको रकम सरकारी बाँकि सरह असुल उपर गर्न सक्नेछ ।

नोट: द्विपक्षीय सम्झौतामा कार्यक्रमको प्रकृति अनुसारका अन्य सान्दर्भिक बुदाँहरु थप गर्न सकिनेछ ।

दोश्रो पक्षका तर्फबाट प्रथम पक्षका तर्फबाट

हस्ताक्षर: हस्ताक्षर:

नाम: नाम:

पद: पद:

कार्यालय: कार्यालय:

कार्यालयको छाप: कार्यालयको छाप:

रोहवर

हस्ताक्षर: हस्ताक्षर:

नाम: नाम:

पद: पद:

कार्यालय: कार्यालय:

कार्यालयको छाप: कार्यालयको छाप:

अनुसूची-१०

मध्यावधिक प्रतिवेदनको ढाँचा

कृषक/संस्थाको नाम, थर:.....

ठेगाना:बबईगाउँपालिका:- .....गाउँ/टोल:..... वडा नं.
 सञ्चालन गर्न खोजेको कार्यक्रम: ..... स्थान: .....
 पेश गरेको मिति :.....
 अनुदान प्राप्त गरेको रकम: .....
 सहयोग स्वरूप प्राप्त भएको अनुदान रकम: .....
 समूह/समितिको तर्फबाट लागत सहभागिता गरिने रकम:.....
 समूहगत श्रम: .....
 सम्पर्क टेलिफोन नम्बर: .....
 सम्पन्न भएका कार्य विवरण:

क्र.सं.	क्रियाकलाप	अनुदान खर्च	साझेदारी खर्च	जम्मा खर्च
कुल खर्च				

यस अवधिमा सम्पन्न भएका अनुगमन विवरण:-
 गाउँपालिका .....बाट .....पटक मिति
 वडा कार्यालय .....बाट..... पटक मिति
 पशुसेवा शाखा.....बाट.....पटक मिति
 अन्य निकाय .....बाट..... पटक मिति
 पेश गर्नेको नामथर:- संस्था भए संस्थाको छाप:-
 पद:- मिति:-
 दस्तखत:-

अनुसूची-११

अन्तिम कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनको ढाँचा

कृषक/संस्थाको नाम, थर:.....
 ठेगाना: बबईगाउँपालिका:.....गाउँ/टोल:.....वडा नं. ....
 सञ्चालन गर्न खोजेको कार्यक्रम: ..... स्थान: .....
 पेश गरेको मिति .....
 अनुदान प्राप्त गरेको रकम .....
 सहयोग स्वरूप प्राप्त भएको अनुदान रकम: .....
 समूह/समितिको तर्फबाट लागत सहभागिता गरिने रकम:.....
 समूहगत श्रम: .....सम्पर्क टेलिफोन नम्बर: .....
 सम्पन्न भएका कार्य विवरण:

क्र.सं.	क्रियाकलाप	अनुदान खर्च	साझेदारी खर्च	जम्मा खर्च

कुल खर्च				

कार्यक्रमबाट उत्पादन हुने सेवा वा वस्तुको विवरण:-

क्र.स.	विवरण	ईकाई	क्षमता परिणाम	पहिलो वर्ष उपलब्धि	
				परिमाण	आम्दानी रु.

कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धिहरु बुदागता रुपमा:-

-
-
-
-

यस अवधिमा सम्पन्न भएका अनुगमन विवरण:-

गाउँपालिका .....बाट .....पटक मिति
 वडा कार्यालय .....बाट..... पटक मिति
 पशुसेवा शाखा.....बाट.....पटक मिति
 अन्य निकाय .....बाट..... पटक मिति

पेश गर्नेको नामथर:- संस्था भए संस्थाको छाप:-

पद:- मिति:-

दस्तखत:-

अनुसूची-१२

मासु पसल निरिक्षण फारम

- मासु पसलको नाम :
- मासु पसलको नाम (बोर्डमा लेखेको) र इजाजत पत्रको नाम मिले नमिलेको :
- इजाजत पत्र दर्ता नम्बर,दर्ता भएको कार्यलयको नाम :
- मासु पसल धनीको नाम :
- धनीको शैक्षिक योग्यता :
- स्वच्छ मासु उत्पादन सम्बन्धि तालिमा लएको/नलिएको :
- मासु काट्दा कामदारले एप्रोन, मास्क, गमबुट, क्याप, ग्लोब लगाउने गरे/नगरेको :

८. क्षयरोग,छाला सम्बन्धि रोग,रुघाखोकी वा अन्य संक्रामण रोग लागेको बेलामा मासु काट्ने गरेको/नगरेको :

९.मासु कटाई बिक्रि समयमा पान,सुर्तिखाने,धुम्रपान गर्ने गरेको/नगरेको:

१० फ्रिज डिफ्रीज राख्ने गरेको /नगरेको :

११. मासु काट्ने र बिक्री कक्ष अलग भए/नभएको :

१२.ग्राहकलाई बस्ने स्थल बनाईएको वा नबनाईएको:

१३. मासु राख्ने टेबुल कम्तीमा १०० से.मी. भए /नभएको :

१४.मासु काट्ने औजार जोख तराजु खिया लागे /नलागेको :

१५. मासु जोख तराजु केताले देखने गरी राखेको /नराखेको :

१६. बेच्ने मासुमा समय समयमा पानी छर्कने /नछर्कने :

१७. भुण्डाएको मासु भित्तामा छोएको /नछोएको :

१८. ढक तराजु भित्तामा छुने गरी राखे/नराखेको :

१९. ढक तराजु सहि रुपमा रहे /नरहेको :

२०. विरामी पशुपंक्षी बध गरी मासु बेच्ने गरे/नगरेको :

२१. अचानोको सर सफाई प्रत्येककटाई पछी /प्रत्येक दिन सफा गर्ने गरेको ,नगरेको :

२२. बिक्रि कक्षको भुई कच्ची /सिमेन्टेड,मार्बल :

२३. बिक्रि कक्षको पर्खाल कच्ची /सिमेन्टेड,मार्बल :

२४. बिक्रि कक्षको सिलिङ धुलो खस्ने खालको भए/नभएको :

२५. खेर गएको मासुको टुक्रा तरल पदार्थ, अन्य पदार्थ सही तरीकाले व्यवस्था भए,नभएको :

२६. बिक्रि कक्ष र बाहिरी वातावरण छुट्टाउन पर्खाल ढोका वा सिसा लगाएको,नलगाएको :

२७. दैनिक मासु बिक्रि हुने मासुको परिमाण के.जी. :

२८. निरीक्षणको क्रममा दिएको सुझाव :

३९.निरिक्षकहरुको टिप्पणी :

निरिक्षकहरु

क्र.स	नाम	पद	दस्तखत

१.

२.

३.

४.

५.

६.

७.

मिति :-

व्यवसायीको नाम :

दस्तखत:

अनुसूची - १३

औषधी पसल निरीक्षण फारम

१. औषधी पसलको नाम र ठेगाना :
२. औषधी पसलको नाम (बोर्डमा लेखेको) र इजाजत पत्रको नाम मिल/ नमिलेको :
३. इजाजत पत्र दर्ता नम्बर, दर्ता भएको कार्यालयको नाम :
दर्ता मिति :
म्याद समाप्त हुने मिति :
४. औषधी पसल धनीको नाम :
५. धनीको शैक्षिक योग्यता :
औषधी बिक्रि सम्बन्धि तालिम :
६. औषधी बिक्रि गर्न सहयोग गर्नेको :
नाम, थर :
शैक्षिक योग्यता :
तालिम:
७. बिषादि र भेटेरिनरी औषधी एउटै पसलमा राख/नराखेको :
८. म्याद नाघेको औषधी पाइएको भए केके भेटिएको? त्यसको नाम र उत्पादकको नाम, ठेगाना :
९. म्याद नाघेको औषधी बिक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको :
१०. पशु औषधी वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारीक व्यक्तिबाट मात्र दर्ता पसल दर्ता भएको पसलबाट बिक्री वितरण गरे/नगरेको:
११. कानुन अनुसार दर्ता नभएको औषधी पसल भए/नभएको :
१२. कानुन अनुसार दर्ता नभएको औषधी पसल भेटिएको भए के के भेटिएको तिनीहरूको नाम र उत्पादकको नाम/ठेगाना :
१३. म्याद नाघेको औषधी अलग राख्ने तरिका बारे जानकारी भए /नभएको :
१४. यदि यसबारे जानकारी भएमा रही तरिकाबाट राखी settlement को लागी कारवाहि गरेको प्रमाण भए /नभएको :
१५. औषधी पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको :
१६. यदि खोप, जैविकपदार्थ राखेको भए के के खोप जैविक पदार्थ कसरी राखेको छ ?
१७. जेनेरेटर भए वा अन्य आपूर्ति ब्यबस्था नभएको(भएको अवस्थामा विवरण उपलब्ध गराउने) :
१८. म्याद नाघेको खोप वा जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको :
१९. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी / बिक्रिकर्तालाई दिएको सुझावहरु :
२०. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी ;

अनुगमनकर्ताहरु/निरीक्षकहरु

क्र.स	नाम	पद	दस्तखत

१.

२.

३.

४.

५.

मिति :-

व्यवसायीको नाम :

दस्तखत:

अनुसूची-१४

भेटेरिनरी निरीक्षकले पहिलो पटक भेटेरिनरी औषधि पसल निरीक्षण गर्दा प्रयोग हुनेफाराम

१. औषधि पसलकोनाम रठेगाना :-

२. औषधि पसलको नाम - बोर्डमा लेखेको र ईजाजत पत्रको नाम मिले/नमिलेका:

३. दर्ता भएको कार्यालयको नाम:

ईजाजत पत्र दर्ता नम्बर: दर्ता मिति: म्याद समाप्त हुने मिति:

४. औषधि पसल धनीको नाम, थर:

५. धनीको शैक्षिक योग्यता:

औषधि बिक्री सम्बन्धी तालिम:

६. औषधि बिक्री गर्न सहयोग गर्नेको:

नाम, थर: शैक्षिक योग्यता: तालिम:

७. विषादि र भेटेरिनरी औषधि एउटै पसलमा राखे/नराखेको:

८. म्याद नाघेको औषधि बिक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको:

९. म्याद नाघेको औषधि पाईएको भए के के भेटिएको ? त्यसको नाम र उत्पादककोनाम, ठेगाना:

१०. पशु औषधि वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्तिबाट मात्र पसल दर्ताभएको पसलबाट बिक्री वितरण गरे/नगरेको:

११. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधि पसलमा भए/नभएको:

१२. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधि पसलमा भेटिएको भए के के भेटिएको?

१३. म्याद नाघेको औषधि अलग राख्ने तरिका बारे जानकारी भए/नभएको:

१४. यदि यसबारे जानकारी भएमा सही तरिकाबाट राखि कभततझिभलत को लागिकारबाही गरेको प्रमाण भए/नभएको:

१५. औषधि पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको:

१६. यदि खोप, जैविक पदार्थ राखेकोभए केकेखोप जैविक पदार्थ कसरी राखेकोछ?

१७. रेफ्रिजेरेटर संचालन समय:

१८. जेनरेटर भए वा अन्य विद्युत आपूर्ति व्यवस्था भए नभएको(भएकोभए विवरणउल्लेख गर्ने ।

१९. म्याद नाघेको खोप वा जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको:

२०. म्याद नाघेको औषधि, खोप वा जैविक पदार्थ भेटिएको भए सोको लागि गरिएकोकारवाही:
२१. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी/बिक्रीकर्तालाई दिएको सुझावहरु:
२२. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी:

अनुगमनकर्ताहरु/निरीक्षकहरु

क्र.स	नाम	पद	दस्तखत
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			

मिति :-

व्यवसायीको नाम :

दस्तखत:

अनुसूची-१५

एकपटक निरीक्षण भईसकेको भेटेरिनरी औषधि पसल निरीक्षण गर्न प्रयोग गरिनेफारम

एकपटक निरीक्षण भईसकेको भेटेरिनरी औषधि पसल निरीक्षण गर्दा तल लेखिए अनुसारको चेकलिष्टमा आधारित विषयवस्तुको विवरण लिनु पर्नेछ ।

१. औषधि पसलकोनाम र ठेगाना :-
२. दर्ता भएको कार्यालयको नाम :-
३. ईजाजत पत्र दर्ता नम्बर:
४. दर्ता मिति:
५. म्याद समाप्त हुने मिति:
६. औषधि पसल धनीको नाम, थर:
७. धनीको शैक्षिक योग्यता:
औषधि बिक्री सम्बन्धी तालिम:
८. पशु औषधि वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्ति बाट मात्र पसल दर्ता भएको पसल बाट बिक्री वितरण गरे/नगरेको :
९. विषादि र भेटेरिनरी औषधि एउटै पसलमा राखे/नराखेको:
१०. म्याद नाघेको औषधि बिक्री कक्ष भित्र राखे/नराखेको:
११. म्याद नाघेकोऔषधि पाइए कोभए केकेभेटिएको? त्यसकोनाम र उत्पादककोनाम, ठेगाना:
१२. पशु औषधि वा खोप वा जैविक पदार्थ आधिकारिक व्यक्तिबाट मात्र पसल दर्ताभएको पसलबाट बिक्री वितरण गरे/नगरेको:
१३. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधि पसलमा भए/नभएको:
१४. कानून अनुसार दर्ता नभएको औषधि पसलमा भेटिएको भए के के भेटिएको?
१५. म्याद नाघेको औषधि अलग राख्ने तरिका बारे जानकारी भएनभएको:

१६. औषधि पसलमा भेटेरिनरी खोप वा जैविक पदार्थ राखे/नराखेको:
१७. यदि खोप, जैविक पदार्थ राखेको भए के के खोप जैविक पदार्थ कसरी राखेको छ?
१८. रेफ्रिजेरेटर संचालन समय:
१९. जेनरेटर भए वा अन्य विद्युत आपूर्ति व्यवस्था भए नभएको (भएको भए विवरण उल्लेख गर्ने ।
२०. म्याद नाघेको खोप वा जैविक पदार्थ भेटे/नभेटेको:
२१. म्याद नाघेको औषधि, खोप वा जैविक पदार्थ भेटिएको भए सोको लागि गरिएको कारवाही:
२२. निरीक्षणको क्रममा पसल धनी/बिक्रीकर्तालाई दिएको सुझावहरू:
२३. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी:
२०. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी ;

अनुगमनकर्ताहरू/निरीक्षकहरू

क्र.स	नाम	पद	दस्तखत
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			
६.			

मिति :-

व्यवसायीको नाम :

दस्तखत:

अनुसूची-१६

व्यवसायिक माउ (Parent) पोल्ट्री ब्रिडिङ फार्म/ह्याचरी निरीक्षण गर्दा प्रयोग गर्ने फारम

१. फार्मको नाम र ठेगाना :-
२. स्थापना मिति:-
३. फार्म धनीको नाम र ठेगाना :-
४. फार्मको क्षमता (वर्ग फिट):- प्रयोग भएको खाली ५. पोल्ट्रीको जात:-
६. आयात गरेको विवरण :-भालेसंख्या :- पोथी संख्या:
आयात गरेको देशको नाम :-
आयात गरेको फार्मको नाम र ठेगाना :-
७. हालको पोल्ट्री विवरण :- उमेर:- भाले:- पोथी :-
कुल प्रतिहप्ता अण्डा उत्पादन
- क) ०-८ हप्ताकोख) ९-२० हप्ताको ग) २१-४८हप्ताको घ)४९-७२ हप्ताको

८. प्रति हप्ता चल्ला उत्पादन संख्या :-

९. चल्ला मृत्यु दर प्रतिशत :-

१० खोप तालिका भए/नभएको:-

११. कुन कुन खोप लगाएको (रेकर्ड बाट नोट गर्ने):-

१२. कुल अण्डा उत्पादन र वर्ष:-

१३. ईन्कुवेटरको क्षमता:-

१४. वार्षिक अण्डा सेटिड संख्या:-

१५. प्रजनन प्रतिशत:-

१६. ह्याचिविलिटी (चल्ला उत्पादन) प्रतिशत:-

१७. ह्याचरीको क्षमता:-

१८. जैविक सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था:-

क) बार बन्देज, गेट भए/नभएको,

ख) बाहिरी जनावर, चरा, पंक्षी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको,

ग) गेटमा खुट्टा सफा निसंक्रमणको व्यवस्था भए/नभएको,

घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको,

ङ) फोहर फाल्नेढल र मरको चल्ला गाड्ने व्यवस्था भए/नभएको,

च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका,

छ) आगन्तुक र कर्मचारीको सरसफाईको व्यवस्था,

१९. ह्याचरी अण्डाको स्वस्थता र ढुवानीको व्यवस्था राम्रो/सन्तोषजनक/बेठिक,

२०. दाना भण्डारण व्यवस्था राम्रो/ठिकै/नराम्रो,

२१. खोर र औषधिको भण्डारण सम्बन्धी व्यवस्था :-

२२. रोग सम्बन्धी विवरण:

क) निरीक्षणको समयमा रोगी र शंकास्पद पोल्ट्रीको संख्या :-

ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य कुनै संक्रमक रोगको शंका भए/नभएको,

ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको,

घ) प्रचलित मापदण्ड अनुसार नमूना संकलन गरे/नगरेको

ङ) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको,

च) फार्म ह्याचरीमा प्राईभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको,

२३. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी :-

अनुगमनकर्ताहरु/निरीक्षकहरु

क्र.स	नाम	पद	दस्तखत
१.			
२.			
३.			
४.			
५.			
६.			

मिति :-

व्यवसायीको नाम :

दस्तखतः

अनुसूची-१७

बोईलर पोल्ट्री फार्म निरीक्षण गर्दा प्रयोग गरिने फारम

१. फार्मको नाम र ठेगाना :-
२. स्थापना मिति :-
३. फार्म धनीको नाम र ठेगाना :-
४. फार्मको क्षमता (वर्ग फिट) :-
५. पोल्ट्रीको जात :-
६. चल्ला किनेको फार्मको नाम :-
७. बथानको विवरणः संख्याः
  - ०-४ हप्ताको:
  - ५-८ हप्ताको
८. चल्लाको मृत्युदर प्रतिशतमा
९. कुन कुन रोग विरुद्ध खोप लगाएको (रेकर्ड अनुसार नोट गर्ने)
१०. सरदर बिक्री गर्ने तौल (के.जी)
११. सरदर बिक्री गर्ने उमेर (हप्तामा)
१२. जैविक सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्थाः
  - क) बार बन्देज, गेट भए/नभएको
  - ख) बाहिरी जनावर, चरा, पंक्षी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको
  - ग) गेटमा खुट्टा सफा निसंक्रमणको व्यवस्था भए/नभएको
  - घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको
  - ङ) फोहर फाल्ने ढल र मरेका चल्ला गाड्ने व्यवस्था भए/नभएको
  - च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका
  - छ) आगन्तुक र कर्मचारीको सरसफाईको व्यवस्था
१३. दाना भण्डारण व्यवस्था राम्रो/ठिकै/नराम्रो
१४. खोर र औषधिको भण्डारण सम्बन्धी व्यवस्था :-
१५. रोग सम्बन्धी विवरणः
  - क) निरीक्षणको समयमा रोगी र शंकास्पद पोल्ट्रीको संख्या :-
  - ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य कुनै संक्रमक रोगको शंका भए/नभएको
  - ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको
  - घ) प्रचलित मापदण्ड अनुसार नमूना संकलन गरे/नगरेको
  - ङ) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
  - च) फार्म हाचरीमा प्राईभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको
१६. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी

अनुगमनकर्ताहरु/निरीक्षकहरु

क्र.स	नाम	पद	दस्तखत

१.

२.

३.

४.

५.

६.

७.

मिति :-

व्यवसायीको नाम :

दस्तखत:

अनुसूची-१८

व्यवसायिक लेयर्स पोल्ट्री फार्म निरीक्षण गर्दा प्रयोग गर्नुपर्ने फारमको नमूना

१. फार्मको नाम र ठेगाना:-

२. स्थापना मिति :-

३. फार्म धनीको नाम र ठेगाना :-

४. फार्मको क्षमता (वर्ग फिट) :-

५. पोल्ट्रीको जात :-

६. चल्ला किनेको फार्मको नाम :-

७. हालको पोल्ट्री विवरण :-

उमेर भालेपोथी

क) ०-८ हप्ता

ख) ९-२० हप्ता

ग) ख) २१-४८ हप्ता

ख) ४९-७२ हप्ता

कूल प्रतिहप्ता अण्डा उत्पादन:-

८. चल्ला मृत्युदर प्रतिशत

९. कुन कुन रोग विरुद्ध खोप लगाएको (रेकर्ड अनुसार नोट गर्ने)

१०. खोप तालिका भए/नभएको

११. कुन कुन खोप लगाएको (रेकर्ड बाट नोट गर्ने)

१२. कूल अण्डा उत्पादन

१३. जैविक सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था:

क) बार बन्देज, गेट भए/नभएको,

ख) बाहिरी जनावर, चरा, पंक्षी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको,

ग) गेटमा खुट्टा सफा निसंक्रमणको व्यवस्था भए/नभएको,

- घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको,
- ड) फोहोर फाल्ने ढल र मरेका चल्ला गाड्ने व्यवस्था भए/नभएको,
- च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका,
- छ) आगन्तुक र कर्मचारीको सरसफाईको व्यवस्था,
१४. दाना भण्डारण व्यवस्था राम्रो/ठिकै/नराम्रो
१५. बिक्री गर्ने उमेर :-
- १६ .रोग सम्बन्धी विवरण:
- क) निरीक्षणको समयमा रोगी र शंकास्पद पोल्ट्रीको संख्या :-
- ख) एभिएन इन्फ्लुएन्जा र माइकोप्लाज्मा वा अन्य कुनै संक्रमक रोगको शंका भए/नभएको
- ग) रोगी पोल्ट्री छुट्याई राख्ने व्यवस्था भए/नभएको
- घ) प्रचलित मापदण्ड अनुसार नमूना संकलन गरे/नगरेको
- ड) संकलित नमूनाहरु कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
- च) फार्म ह्याचरीमा प्राईभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको
१७. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी :-
२०. भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी ;

अनुगमनकर्ताहरु/निरीक्षकहरु

क्र.स	नाम	पद	दस्तखत
१.			
२.			
३.			
४.			

मिति:-

व्यवसायीको नाम :

दस्तखत:

अनुसूची-१९

व्यवसायिक वंगुर फार्म निरीक्षण अनुगमन गर्दा प्रयोग गर्नुपर्ने फारमको नमूना

१. फार्मको नाम र ठेगाना :-
२. स्थापना मिति :-
३. फार्म धनीको नाम र ठेगाना :-
४. वंगुरको जात :-
५. जैविक सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था:

- क) बार वन्देज, गेट भए/नभएको
- ख) बाहिरी जनावर, चरा, पंक्षी भित्र पस्न बाट रोक्ने व्यवस्था भए/नभएको
- ग) गेटमा खुट्टा सफा निसंक्रमणको व्यवस्था भए/नभएको
- घ) निःसंक्रमण तालिका भए/नभएको
- ङ) फोहर फाल्ने ढल र मरेका चल्ला गाड्ने व्यवस्था भए/नभएको
- च) निःसंक्रमण गर्ने तरिका
- छ) आगन्तुक र कर्मचारीको सरसफाईको व्यवस्था
६. रोग सम्बन्धित विवरण :-
- क) निरीक्षणको समयमा रोगी संकास्पद पशुको संख्या :-
- ख) खोरेत र स्वाईन फिवर रोगको शंका भए/नभएको
- ग) रोगिलाई छुट्टै राख्ने व्यवस्था भए/नभएको
- घ) नमूना संकलन गरे/नगरेको
- ङ) संकलित नमूनाहरू कुन प्रयोगशालामा परीक्षणको लागि पठाईएको
- च) फार्ममा प्राईभेट पशु चिकित्सक भए/नभएको
७. प्रजननको लागि पालिएका वंगुर संख्या
- क) माउ संख्या
- ख) भुनी संख्या
- ग) भाले संख्या
- घ) पाठापाठी संख्या
- ८) भईरहेको पूर्वाधारहरूमा वंगुर राख्न सकिने संख्या :-
- क) माउ संख्या
- ख) भुनी संख्या
- ग) भाले संख्या
- घ) पाठापाठी संख्या
- ९) प्रति माउ प्रति वर्ष व्याउने पटक
- १०) प्रति वेतमा जिवित र मुत्यु पाठापाठीको संख्या
- ११) जन्मेका पाठापाठीको संख्या (के. जी.)
- १२) प्रथम पटक बाली लाग्ने उमेर (दिनमा) तौल (के.जी)
- १३) बाली गएपनि उल्टने प्रतिशत:
- १४) खोप तथा औषधि भण्डारण सम्बन्धी व्यवस्था :-
- १५) प्रतिरोधात्मक र उपचारको कार्यतालिका भए/नभएको
- १६) भेटेरिनरी निरीक्षकको टिप्पणी :-

अनुगमनकर्ताहरू/निरीक्षकहरू

क्र.स	नाम	पद	दस्तखत
१.			
२.			
३.			
४.			

५.

मिति:-

व्यवसायीको नाम :

दस्तखत:

अनुसूची २०

बबई गाउँपालीका वडा नं बस्ने श्री . .....ले पाले को मिति २०।।। गते एक्कासी बिरामी भएकाले बबई गाउँपालीका पशु स्वास्थ्य प्राविधीक प्राविधीक श्री ले मिति २०।।। गते बिहान/बेलुका ..बजे औषधी उपचार गरेको कुरा ठीक सँचौ हो ।ईती सम्बत २०७८।। गते रोज शुभम ।

प्राविधीक को नाम

पशुधनीको नाम

दस्तखत

दस्तखत

अनुसूची-२१

कृषक संग गाउँपालिका अध्यक्ष कार्यक्रमको लागि उत्कृष्ट कृषक फार्म/समुह/सहकारी मापदण्ड फर्म/व्यवसायीको नाम:-

क्र.स.	विवरण	पुर्णांक	प्राप्तांक
१	श्रोत साधनको स्थिति एवं सदुपयोग	५	
२	कार्य अनुभव तथा स्थानिय समुदायम अनुभव आदान प्रदान एवं योगदान	१०	
३	उत्पादन स्थिति र उत्पादकत्व	१५	
४	रोजगारी सृजनाको स्थिति	१५	
५	कृषि ब्यवसयमा गरेको आर्थिक लगानीको स्थिति	१०	
६	कृषि व्यवसायबाट प्राप्त आम्दानि एवं प्रतिफल स्थिति	१०	
७	प्राविधिक संगको समन्वय र सम्पर्क	५	
८	प्राविधि ज्ञान र सिपबारे जानकारी एवं प्रयोग स्थिति	१०	
९	कृषि ब्यवसायको दिगोपना स्थिति	१०	
१०	सृजनात्मक नविनतम कार्य गरेको	१०	
	कुल जम्मा	१००	

मुल्यांकनकर्ताहरु:

अनुसूची - २५
सम्झौता पत्रको ढाँचा

बबई गाउँपालीका पशु सेवा शाखाको स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार आ.व. .... मा सञ्चालन हुने
 .....कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि छनौट भएका श्री
 ..... कृषक/समूहहरु (यस पछि दोश्रो पक्ष भनिने) बबई गाउँपालीका पशु
 सेवा शाखा (यस पछि पहिलो पक्ष भनिने) बिच तपसिलका सर्तहरुको अधिनमा रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्न
 द्विपक्षीय सम्झौता भएको छ ।

तपसिल

१. कार्ययोजना अनुसार कार्यक्रम र क्रियाकलापहरु तोकिएको अवधिमा सम्पन्न गर्नु दोश्रो पक्षको जिम्मेवारी हुनेछ ।
२. पहिलो पक्षले दोश्रो पक्षलाई कार्यक्रम सञ्चालनको लागि दिनु पर्ने अनुदान रकम कार्यविधिमा तोकिएका पदाधिकारीहरुको संयुक्त दस्तखतमा खोलिएको समूहको खातामा जम्मा गर्नेछ । खातामा जम्मा गर्दा पहिलो किस्तावापत कार्यविधि अनुसार पेशकी रकम उपलब्ध गराईनेछ । अन्तिम किस्ताको रकम फिल्ड भेरिफिकेशन पछि सम्झौता अनुसारको कार्य सम्पादन भए पछि मात्र उपलब्ध गराईनेछ ।
३. पहिलो पक्षबाट तोकिएको प्राविधिक विषयबस्तुलाई दोश्रो पक्षले अनिवार्य रुपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।
४. पहिलो पक्षबाट प्राप्त अनुदान सहयोगलाई दोश्रो पक्षले कम्तिमा पनि ५ वर्षसम्म मास्न वा दुरुपयोग गर्न पाउने छैन र त्यसो गरेको पाईएमा निजको सो रकम असुल उपरको लागि प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यक कार्यवाही गरिनेछ । व्यवसायबाट उत्पादित बस्तुको बजार व्यवस्था दोश्रो पक्ष स्वयम्ले नै गर्नु पर्नेछ ।
५. यस कार्यक्रमबाट खरिद भएका मेसीनरी सामान र निर्माण सुधार गरिएका भौतिक पुर्वाधारहरुको मर्मत सम्भार दोश्रो पक्ष स्वयम्ले नै गर्नु पर्नेछ ।
६. पहिलो पक्षले नियमित रुपमा अनुदान प्राप्त गर्नेको अनुगमन गर्नेछ ।
७. दोश्रो पक्षले चौमासिक रुपमा प्रगति विवरण चौरजहारी पशु सेवा शाखामा बुझाउनु पर्नेछ ।
८. यस सम्झौतामा उल्लेखित काम गर्दा परि आउन सक्ने कुनै पनि भवितव्यको पूर्ण जिम्मेवारी दोश्रो पक्ष स्वयम् हुनेछ ।
९. चौरजहारी पशु सेवा शाखाले आवश्यक ठानेका विषय बस्तु थप हुन सक्नेछन् ।
१०. अनुदान रकमको दुरुपयोग भएको पाईएमा दोश्रो पक्षबाट सो रकम असुल उपरको लागि प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यक कार्यवाही गरिनेछ ।
११. अन्य कुराहरु आपसी समझदारीमा सम्पन्न गर्नु पर्नेछ कुनै विवाद भएमा प्रथम पक्षको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

प्रथम पक्ष :

दोश्रो पक्ष

चौरजहारी पशु सेवा शाखाको तर्फबाट सही गर्नेको

कृषकको तर्फबाट

नाम :-

नाम :-

पद :-

पद :-

दस्तखत :-

दस्तखत :-

मिति :-

मिति :-

कार्यालयको छाप :-

अनुसूची - २६
मध्यावधिक प्रतिवेदनको ढाँचा

कृषक/संस्थाको नाम, थर :

सम्पन्न भएका कार्य विवरण :

दस्तखत :

सम्पन्न भएका कार्य विवरण :

क्र.सं.	क्रियाकलाप	अनुदान खर्च	साभेदारी खर्च	जम्मा खर्च
	कुल खर्च			

कार्यक्रमबाट उत्पादन हुने सेवा वा वस्तुको विवरण

क्र.सं.	विवरण	इकाइ	क्षमता परिमाण	पहिलो बर्ष उपलब्धी	
				परिमाण	आम्दानी रु

कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धीहरु बुदागत रुपमा

१.

२.

३. यस अवधिमा सम्पन्न भएका अनुगमन विवरण

पेश गर्नेको नामथर :-

पद :-

दस्तखत :-

संस्था भए संस्थाको छाप :-

मिति :-

अनुसूची २८

प्रतिबद्धता पत्र

.....समुह/समिति/सहकारी/फर्मको.....पदमा रहेको म श्री
.....यो प्रतिबद्धता गर्दछु की मैले ..... वाट
..... व्यवसाय संचालन गर्न मिति .....मा प्रकाशित सुचना अनुसारको प्रस्ताव
पेश गरी प्रस्ताव स्वीकृत भई कार्य योजनामा उल्लेखित भएका कार्यक्रमहरु र सम्झौतामा उल्लेख भएका
शर्तहरुको पूर्ण रुपमा पालना गर्नेछु/छौं । सो कार्यक्रममा तोकिए अनुसारको लागत /उपलब्धी अन्य सेवा
सुविधा कार्ययोजनामा तोकिए बमोजिम सहभागिता हुन सहमत छु/छौं सो को पालना नभएमा प्रचलित
कानुन बमोजिम गर्ने गराउने छु/छौं भनि यो प्रतिबद्धता पेश गरेको छु/छौं ।

प्रतिबद्धता गर्नेको दस्तखत: नाम :

पद :

संस्थाको नाम :

छाप :

मिति :

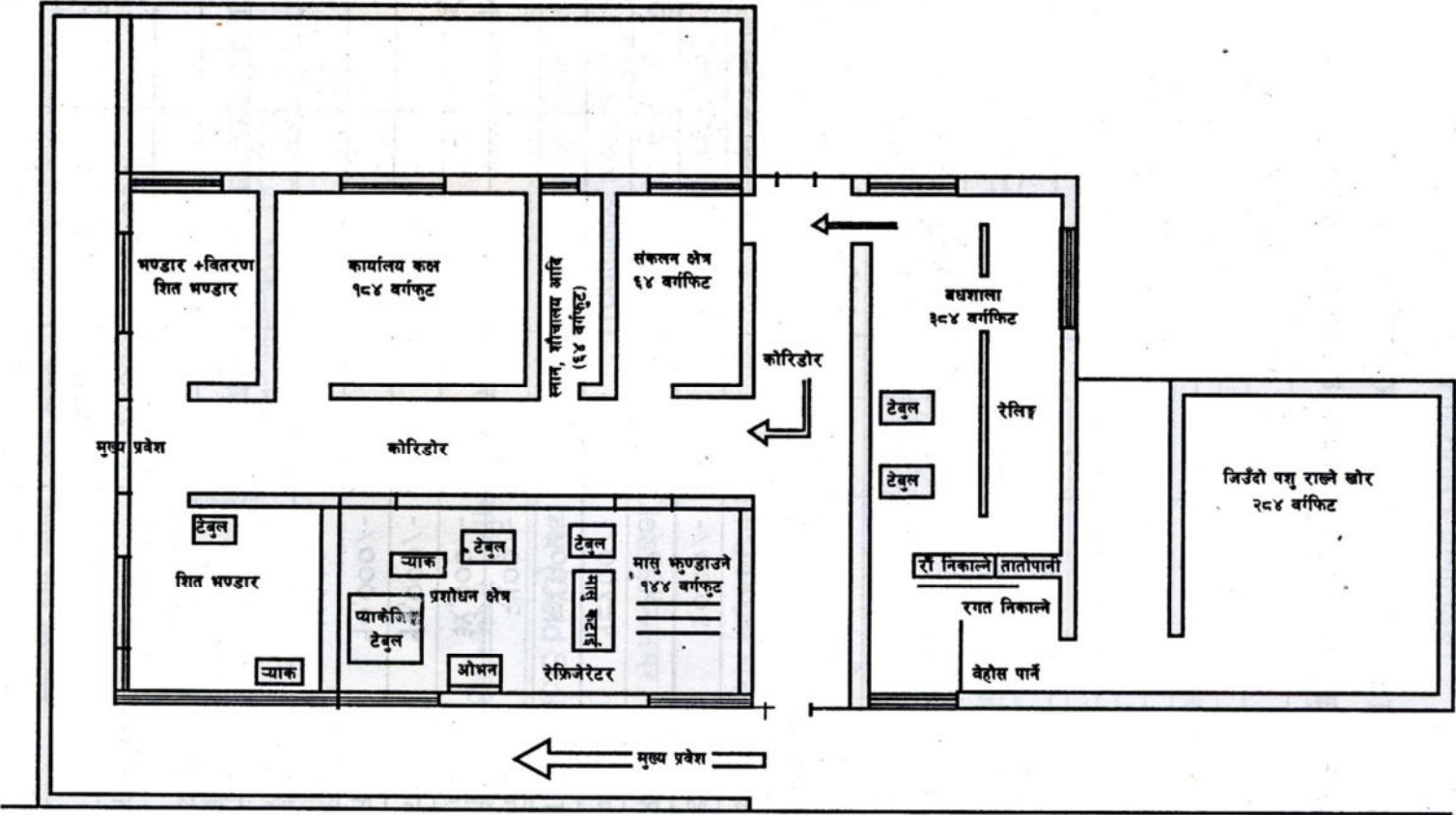
आज्ञाले

प्रमाणीकरण मिति २०७८।०५।२२ गते

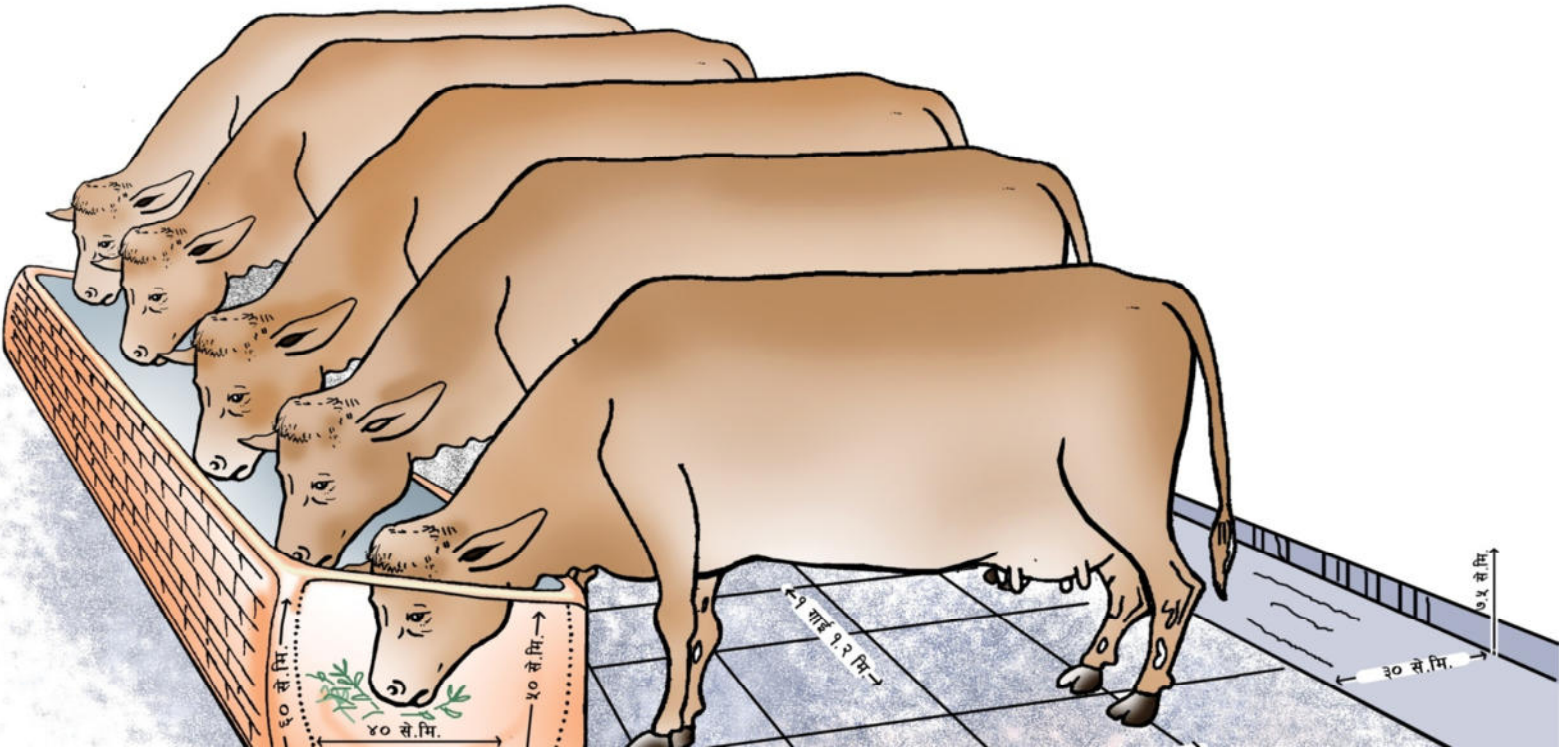
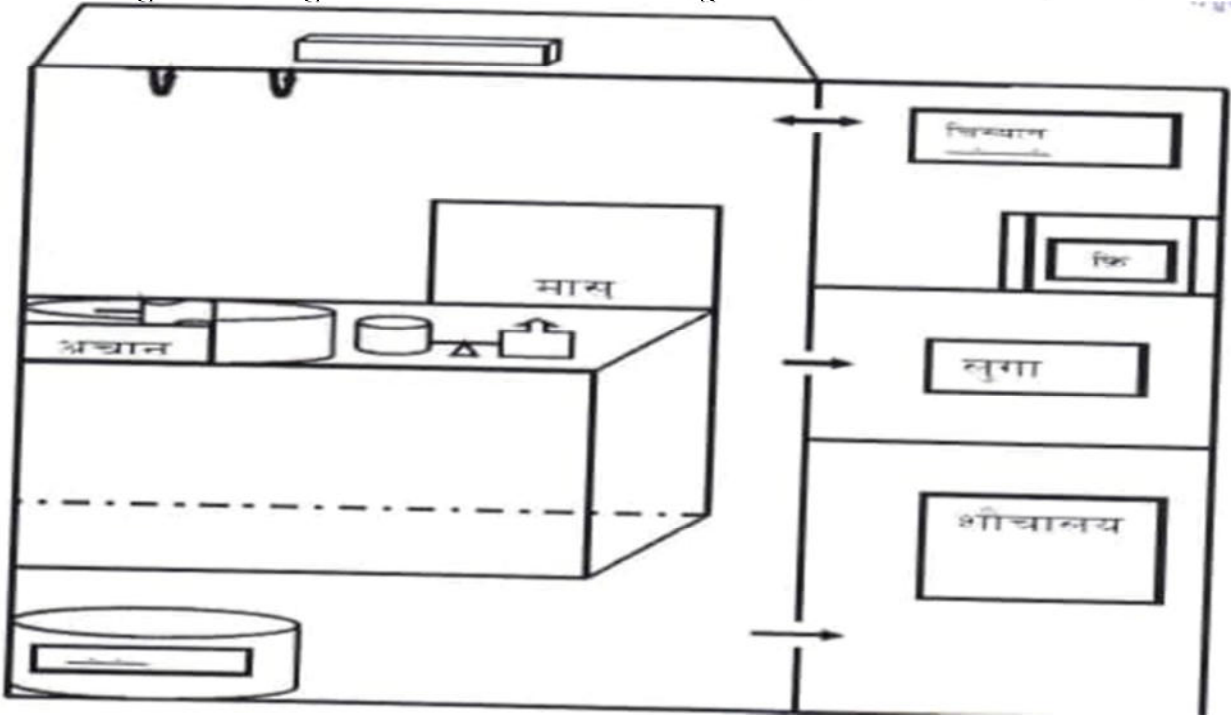
भीष्म कुमार मल्ल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

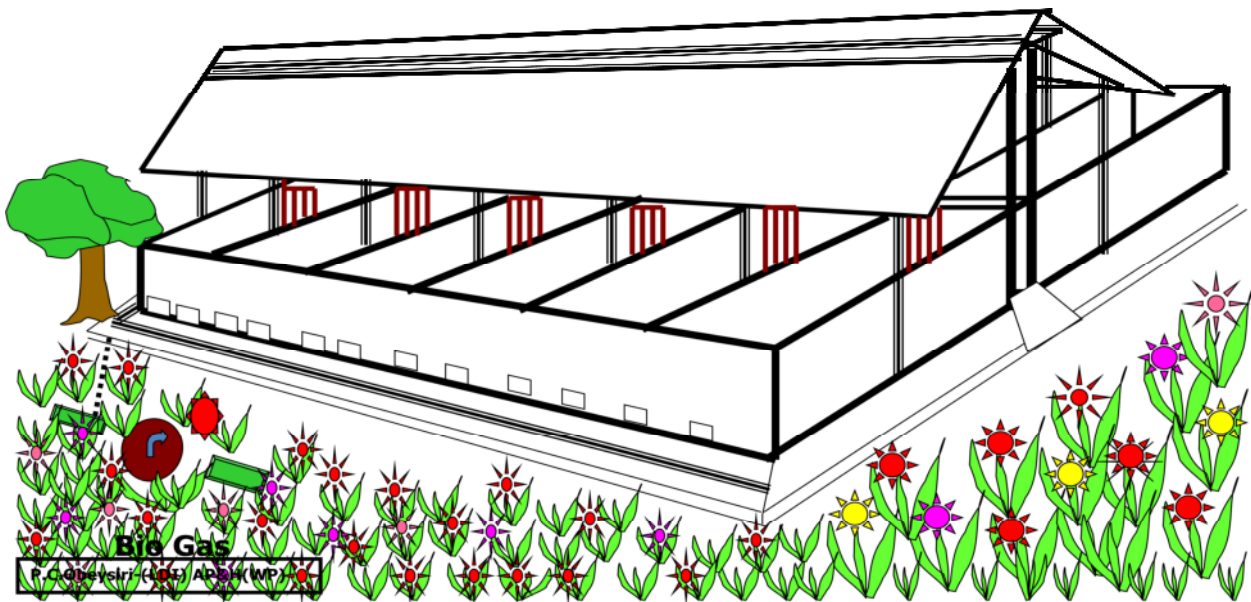
पशु बधशालाको नमुना

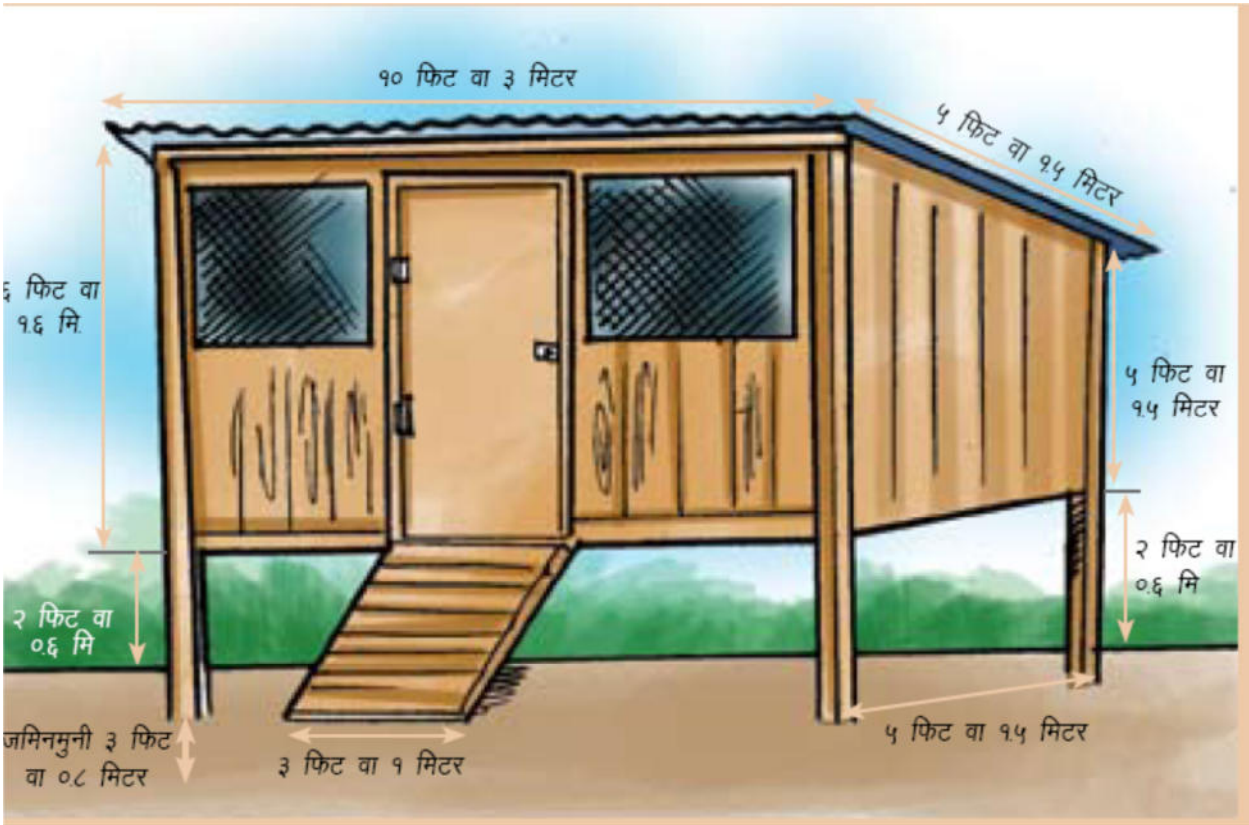
मासु पसलको नमुनागाई तथा भैसीको गोठको नमूना

बंगुरको खोरको नमूना

बाखाको खोरको नमूना

घांस राख्ने टाढ्नोको नमूना